

**RAPORT PRIVIND IDENTIFICAREA UNEI PROCEDURI DE CONSTATARE ȘI
EVALUARE LA NIVEL LOCAL A DAUNELOR DETERMINATE DE
EVENIMENTELE AFERENTE TIPURILOR DE RISC SPECIFICE MINISTERULUI,
RESPECTIV FENOMENELE METEOROLOGICE PERICULOASE ȘI A
RISCURILOR PENTRU CARE MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI
PĂDURILOR ASIGURĂ FUNCȚIA DE SPRIJIN**

CONTRACT DE SERVICII NR. 66/ 16.05.2022

Servicii consultanță și expertiză pentru elaborarea unui set de măsuri pentru eficientizarea procedurilor de constatare și evaluare la nivel local a daunelor produse de evenimentele generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului”, în cadrul proiectului “Dezvoltarea capacității administrative a Ministerului Mediului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de riscurile specifice ministerului și a situațiilor privind starea mediului”, cod SIPOCA/MySMIS nr.596/127554

BENEFICIAR: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

PRESTATOR: Asocieria CIVITTA Strategy & Consulting S.A. (lider de asociere) – EPC Consultanță de Mediu SRL (asociat)

INFORMAȚII PRIVIND CONTRACTUL

Titlul contractului	Servicii consultanță și expertiză pentru elaborarea unui set de măsuri pentru eficientizarea procedurilor de constatare și evaluare la nivel local a daunelor produse de evenimentele generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului, în cadrul proiectului <i>“Dezvoltarea capacității administrative a Ministerului Mediului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de riscurile specifice ministerului și a situațiilor privind starea mediului”</i> , cod SIPOCA/MySMIS nr.596/127554
Nr. contract	66/16.05.2022
Data de începere	16.05.2022
Data finalizare	16. 03.2023 (10 luni)
Beneficiar	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
În atenția	Dorina MOCANU, Director Marilena GHIU, Consilier, Manager de Proiect
Adresă:	B-dul Libertății, nr. 12, sector 5, București
Telefon/ Fax:	021/408.96.04, Fax:021/316.37.04
Consultant/Prestator	Asocierea CIVITTA Strategy & Consulting S.A. (lider de asociere) – EPC Consultanță de Mediu SRL (asociat)
Reprezentant legal	Carmen Veronica MARIȘ (administrator)
Lider de echipă	Marius NISTORESCU
Manager de proiect	Cristina MACARIE
Adresă birou	Str. Ion Slătineanu, nr. 3, sector 1, București
Telefon/ Fax:	031 805 3588
E-mail:	info.ro@civitta.com

LISTA DE CONTROL A DOCUMENTULUI

Titlul contract	Servicii consultanță și expertiză pentru elaborarea unui set de măsuri pentru eficientizarea procedurilor de constatare și evaluare la nivel local a daunelor produse de evenimentele generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului		
Titlu raport	Raport privind identificarea unei proceduri de constatare și evaluare la nivel local a daunelor determinate de evenimentele aferente tipurilor de risc specifice ministerului, respectiv fenomenele meteorologice periculoase și a riscurilor pentru care Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor asigură funcția de sprijin (Activitatea 4.2.3)		
Data predării			
Lista modificărilor	Versiunea	Data	Sinteza modificării
	Draft	22.02.2023	draft matur
	Final	08.03.2023	Calibrat
Elaborat/contribuții	Marius NISTORESCU	Costel NEGREI	
	Veronica TOZA	Vasile STRAT	
Beneficiar	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor		
Avizat		
Aprobat		

ABREVIERI

ANAR	Administrația Națională “Apele Române”
ANANP	Agencia Națională pentru Aree Naturale Protejate
ANPM	Agencia Națională pentru Protecția Mediului
ARBDD	Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării
BIRD	Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare
CED	Constatarea și evaluarea daunelor
CJ	Consiliul Județean
CJ-CED	Comisia Județeană pentru constatarea și evaluarea daunelor
CL-CED	Comisia Locală pentru Constatarea și Evaluarea Daunelor
CMBSU	Comitetul Municipiului București pentru Situații de Urgență
CNAIR	Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere
CN/CJ/CLSU	Comitetul Național/Județean/ Local pentru Situații de Urgență
CN CFR SA	Compania Națională de Căi Ferate CFR SA
CSC & EP	Comisia de Specialitate pentru Constatarea și Evaluarea Pagubelor
DSU	Departamentul pentru Situații de Urgență
GF	Garda Forestieră
GNM	Garda Națională de Mediu
GST	Grup de Suport Tehnic
HG	Hotărâre de Guvern
IGPR	Inspectoratul General al Poliției Române
IGSU	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență
ISC	Inspectoratul de Stat în Construcții
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MApN	Ministerul Apărării Naționale
MCID	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării
ME	Ministerul Economiei

MEd	Ministerul Educației
MDLPA	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
MMAp	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
MS	Ministerul Sănătății
MT	Ministerul Transporturilor
OM	Ordin de ministru
OP	Ordin de prefect
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
PO	Procedură operațională
PS	Procedură de sistem
RoF/ ROF	Regulament de organizare și funcționare
SIPOCA	Sistemul Informatic Programul Operațional Capacitate Administrativă
SNMSU	Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență
STS	Serviciul de Telecomunicații Speciale
STP	Secretariatul Tehnic Permanent
UAT	Unitate administrativ-teritorială

CUPRINS

1	CONTEXT	7
2	ELEMENTE CHEIE PENTRU CONSTATAREA ȘI EVALUAREA LA NIVEL LOCAL A DAUNELOR	8
2.1	Reglementări – elemente cheie	8
1.1.1.	Reglementări existente	8
1.1.2.	Modificări legislative necesare	10
2.2	Instituțional – elemente cheie	11
1.1.3.	Cadru instituțional existent	11
1.1.4.	Cadru instituțional- modificări necesare	12
2.3	Conținut al procedurii – elemente cheie	13
1.3.1.	Terminologie	13
1.3.2.	Statutul bunurilor	15
1.3.3.	Tipul/ forma daunei.....	16
1.3.4.	Competențe necesare în funcție de daună	17
1.3.5.	Surse de date și informații	25
1.3.6.	Metode și tehnici de evaluare.....	26
1.3.7.	Termene	26
1.3.8.	Acordare despăgubiri/ accesare fonduri.....	26
3	ELABORAREA ȘI ANALIZA SOLUȚIILOR POSIBILE PENTRU IMPLEMENTAREA UNEI PROCEDURI UNICE PENTRU CONSTATAREA ȘI EVALUAREA LA NIVEL LOCAL A DAUNELOR.....	29
3.1	Propunere de Procedură de sistem* privind constatarea și evaluarea daunelor produse de evenimentele generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor	29
3.1.1	SECȚIUNEA 1 – FENOMENE METEOROLOGICE PERICULOASE	31
3.1.2	SECȚIUNEA 2 – POLUĂRI ACCIDENTALE.....	49
4	TESTE DE SIMULARE A APLICĂRII PROCEDURII UNICE PENTRU CONSTATAREA ȘI EVALUAREA LA NIVEL LOCAL A DAUNELOR, PENTRU CALBRAREA ȘI VALIDAREA SOLUȚIEI.....	69
5	ANEXE	73

1 CONTEXT

Contractul prezent, alături de celelalte activități/ sub-proiecte ale SIPOCA 596, urmărește atingerea obiectivului general de a dezvolta capacitatea administrativă a Ministerului Mediului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de riscurile specifice ministerului și a situațiilor privind starea mediului, și prin *sistematizarea și simplificarea legislației naționale prin realizarea și implementarea regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, inclusiv fenomene meteorologice periculoase și a tipurilor de risc unde ministerul asigură funcția de sprijin, precum și a situațiilor privind starea mediului.*

Dacă sub-proiectul ***Servicii de consultanță și expertiză pentru elaborarea unei propuneri legislative și a unui studiu de eficientizare administrativă a managementului situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice ministerului și stării mediului***, analizează legislația și reglementările naționale și europene în materia gestionării situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specific- determinate de calitatea aerului, poluări accidentale, radioactivitate, dar și de fenomene meteorologice periculoase conform HG 557/2016, sistematizează și simplifică fluxul de date și rolurile actorilor implicați în gestionarea acestora, dar și dezvoltă și eficientizează Dispeceratul ministerului prin realizarea unei aplicații informatice suport pentru alarmare-informare, sub-proiectul ***Servicii de consultanță și expertiză pentru elaborare studii privind gestionarea situațiilor de urgență cu ajutorul senzorilor aeropurtați*** urmărește dezvoltarea unui sistem care să integreze datele înregistrate de senzorii aeropurtați în situații de poluări accidentale produse în aer, pentru (1) distribuirea lor operativă în cadrul aplicației software din cadrul proiectului de integrare și pentru (2) schimbul de informații și diseminarea între autoritățile și instituțiile implicate în gestionarea situațiilor de urgență generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului și a situațiilor privind starea mediului, prezentul sub-proiect urmărește evenimentul post-producere, respectiv funcția de investigare/evaluare post-eveniment, respectiv ansamblul acțiunilor desfășurate de autoritățile responsabile pentru stabilirea și cuantificarea, la nivel local, a efectelor, cauzelor și circumstanțelor care au determinat producerea situației de urgență sau evenimentele asociate acesteia.

Prezentul Raport reprezintă al treilea rezultat așteptat al contractului nr. 66/16.05.2022, respectiv ***Raport privind identificarea unei proceduri de constatare și evaluare la nivel local a daunelor determinate de evenimentele aferente tipurilor de risc specifice ministerului, respectiv fenomenele meteorologice periculoase și a riscurilor pentru care Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor asigură funcția de sprijin***, ca urmare a derulării activităților specifice activității 4.2.3 - Elaborarea unei proceduri de constatare și evaluare la nivel local a daunelor generate de riscurile specifice ministerului, respectiv fenomenele meteorologice periculoase și a riscurilor în care ministerul asigură funcția de sprijin. Acesta prezintă analiza a trei opțiuni de sistematizare și simplificare a procedurilor analizate.

2 ELEMENTE CHEIE PENTRU CONSTATAREA ȘI EVALUAREA LA NIVEL LOCAL A DAUNELOR

Prezentul capitol enumeră principalele elemente cheie avute în vedere pentru activitatea de constatare și evaluare a daunelor din perspectivă regulatorie, instituțională, a disponibilității datelor necesare și a competențelor necesare

2.1 REGLEMENTĂRI – ELEMENTE CHEIE

1.1.1. REGLEMENTĂRI EXISTENTE

Fenomene meteorologice periculoase

Legislație națională primară:

- Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management pentru Situații de Urgență, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 1/2014 privind unele măsuri în domeniul gestionării situațiilor de urgență și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management pentru Situații de Urgență;
- OUG nr. 46/2019 privind operarea Sistemului de avertizare a populației în situații de urgență "RO-ALERT", aprobată cu modificări prin Legea nr. 24/2021;
- OUG nr. 68/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu incidență în domeniul managementului situațiilor de urgență și al protecției civile, aprobată cu modificări prin Legea nr. 253/2020;
- HG nr. 1491/2004 pentru aprobarea Regulamentului - cadru privind structura organizatorică, atribuțiile, funcționarea și dotarea comitetelor și centrelor operative pentru situații de urgență, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 1492/2004 privind principiile de organizare, funcționarea și atribuțiile serviciilor de urgență profesionale, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 642/2005 pentru aprobarea Criteriilor de clasificare a unităților administrativ-teritoriale, instituțiilor publice și operatorilor economici din punct de vedere al protecției civile;
- HG nr. 762/2008 privind aprobarea Strategiei naționale de prevenire a situațiilor de urgență, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc;
- HG nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor;
- OM nr. 910/2010 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comitetului ministerial pentru situații de urgență și a Centrului operativ pentru situații de urgență;
- Ordinul MMP nr 2579/2012 pentru aprobarea fluxului informațional - decizional de avertizare - alarmare în cazul unor situații de urgență generate de riscurile specifice Ministerului Mediului și Pădurilor;
- Ordin MAI nr. 202/2016 pentru aprobarea Structurii-cadru a regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență
- Ordin comun MMAP și MAI nr. 459/78/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră

- Ordin comun MT și MAI nr. 1576/161/2017 pentru aprobarea Regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență specifice tipului de risc căderi masive de zăpadă și riscurile asociate acestora
- Ordin comun MADR și MAI nr. 97/63/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase având ca efect producerea secetei pedologice

Alte documente inclusiv reglementări interne, aplicabile activității de constatare și evaluare a daunelor:

- Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- OM nr. 910/2010 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comitetului ministerial pentru situații de urgență și a Centrului operativ pentru situații de urgență;
- Decizia nr. 7/2021 a Președintelui ANPM privind fluxul informațional-decizional de avertizare-alarmare în cazul unor situații de urgență generate de riscurile specifice Ministerului Mediului și Pădurilor;

Poluări accidentale

Reglementări europene:

- Directiva 1994/63/CE privind controlul emisiilor de compuși organici volatili (COV) rezultați din depozitarea carburanților și din distribuția acestora de la terminale la stațiile de distribuție a carburanților;
- Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale (IED);
- Directiva 2012/18/UE privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase (Directiva SEVESO III);
- Directiva 2015/2193/UE cu privire la limitarea emisiilor în atmosferă a anumitor poluanți provenind de la instalații medii de ardere;

Legislație națională primară:

- Legea nr. 278/2013 privind emisiile industriale;
- Legea nr. 59/2016 pentru aplicarea prevederilor privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase;
- OUG nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management pentru Situații de Urgență, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 68/2007 privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea prejudiciului asupra mediului, aprobată cu modificări prin Legea nr. 19/2008, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 46/2019 privind operarea Sistemului de avertizare a populației în situații de urgență "RO-ALERT", aprobată cu modificări prin Legea nr. 24/2021;
- HG nr. 1.491/2004 pentru aprobarea Regulamentului - cadru privind structura organizatorică, atribuțiile, funcționarea și dotarea comitetelor și centrelor operative pentru situații de urgență, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 642/2005 pentru aprobarea Criteriilor de clasificare a unităților administrativ-teritoriale, instituțiilor publice și operatorilor economici din punct de vedere al protecției civile;
- HG nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc;
- HG nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor;

Alte documente inclusiv reglementări interne, aplicabile activității de constatare și evaluare a daunelor:

- OM nr. 910/2010 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comitetului ministerial pentru situații de urgență și a Centrului operativ pentru situații de urgență;
- OM nr. 2579/2012 pentru aprobarea fluxului informațional - decizional de avertizare - alarmare în cazul unor situații de urgență generate de riscurile specifice Ministerului Mediului și Pădurilor;
- Ordinului nr. 3968/2012 privind modificarea anexelor nr. 1 și 2 la Ordinul ministrului Mediului și Gospodăririi Apelor nr. 251/2005 pentru organizarea și funcționarea secretariatelor de risc privind controlul activităților care prezintă pericole de accidente majore în care sunt implicate substanțe periculoase.
- Decizia nr. 7/2021 a Președintelui ANPM privind fluxul informațional-decizional de avertizare-alarmare în cazul unor situații de urgență generate de riscurile specifice Ministerului Mediului și Pădurilor;

1.1.2. MODIFICĂRI LEGISLATIVE NECESARE

- Promovarea pe cale legislativă a *Propunerii de Regulament privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, altele decât cele reglementate prin Ordin nr. 459/78/2019 privind aprobarea regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră*, cu:
 - o Modificarea/ Înlocuirea anexelor nr. 5, 6, 8 cu cele anexate propunerii de Procedură pentru a include și efectele aduse asupra elementelor de mediu: cursurile apelor, sol, specii și habitate, păduri. Considerăm că, cel puțin la nivel local, constatarea minimă a acestor elemente afectate declanșează participarea autorităților de mediu în cadrul Comisiei de Specialiști pentru Constatarea și Evaluarea a Daunelor (CS CED) la județean, iar acestea, în baza expertizei membrilor desemnați să participe în cadrul Comisiei, la deplasarea la fața locului, vor putea evalua complexitatea efectelor asupra mediului, putând aduce completări în categoria „Observații”
 - o Eliminarea Anexei nr. 7 întrucât datele și informațiile anterior cuprinse în anexa 5 și 7 din propunerea de Regulament au fost incluse într-o singură Anexa 1 a procedurii, pentru simplificare.
 - o Art. 18 alin. (3) lit. b) din Propunerea de Regulament pentru gestionarea situațiilor generate de fenomenele meteorologice periculoase altele decât cele reglementate prin OM nr. 459/78/2019 - înlocuirea sintagmei ”evaluează efectele situațiilor de urgență” cu sintagma ”evaluează efectele situațiilor de urgență, inclusiv daunele produse de acestea”
 - o Art. 26 alin. (1) lit. m) din Propunerea de Regulament, se completează, în ceea ce privește competențele MMAP, după cum urmează: m) participă la stabilirea și cuantificarea efectelor, cauzelor și circumstanțelor care au determinat producerea situației de urgență sau evenimentelor asociate acestora, *prin promovarea unei proceduri unitare de constatare și evaluare a daunelor provocate de situațiile de urgență determinate de tipurile de riscuri aflate în competența ministerului*;
 - o Modificarea art. 26 alin. (4) lit c) din propunerea de Regulament în ceea ce privește responsabilitățile ANPM, care participă la evaluarea efectelor și stabilirea cauzelor ce au determinat poluarea mediului, propunem modificarea sintagmei ”poluarea mediului” cu sintagma ”efecte ce au dus la afectarea elementelor de mediu (ecosisteme terestre și acvatice, ape, sol, păduri, specii și habitate, servicii / bunuri ecosistemice)”;
 - o Modificarea art. 26 alin. (3) lit. b) din propunerea de Regulament în ceea ce privește atribuțiile Gărzii Naționale de Mediu, care participă la identificarea efectelor și stabilirea cauzelor ce au determinat poluări ale mediului, în condițiile legii, astfel aceasta poate participa la constatarea în expresie fizică a efectelor produse, prin modificarea sintagmei ”poluarea mediului” cu sintagma ”efecte ce au dus la afectarea elementelor de mediu

- (ecosisteme terestre și acvatice, ape, sol, păduri, specii și habitate, servicii / bunuri ecosistemice), în limitele competențelor”;
- Includerea în cadrul propunerii de Regulament a unui alineat al Art. 26 cu privire la atribuțiile ANANP cu privire la constatarea și evaluarea daunelor suferite în ariile protejate sau asupra speciilor și habitatelor protejate
 - În sensul facilitării implementării procedurii unitare privind constatarea și evaluarea daunelor aduse elementelor de mediu, propunem înlocuirea sintagmei ”poluarea mediului” cu sintagma “efecte ce au dus la afectarea elementelor de mediu” (ecosisteme terestre și acvatice, ape, sol, păduri, specii și habitate),
 - Modificarea legislației privind managementul situațiilor de urgență (HG nr. 557/2016, OUG nr. 21/2004, alte acte normative, după caz), prin includerea, în componența Secretariatului Tehnic Permanent, a reprezentanților autorităților de mediu, la nivel local și / sau central, după caz, respectiv a reprezentanților: APM, ANANP - Structură Teritorială, Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării, Garda Forestieră, Garda Națională de Mediu - Comisariatul Județean, Administrația Națională ”Apele Române” - Administrația Bazinală / Sistemul de Gospodărire a Apei, după caz;
 - Modificarea în mod similar a actelor normative privind obligațiile și responsabilitățile ce cad în sarcina autorităților de mediu (ANPM / APM, ANANP, GNM, GFN / GF, ARBDD) astfel încât să se asigure participarea la fața locului producerii incidentului (fenomen meteo periculos / poluare accidentală) în cadrul procedurii de constatare și evaluare a daunelor de mediu, la nivel local;
 - Clarificarea și unificarea terminologică a prevederilor cuprinse în actele normative ce reglementează situațiile de urgență generate de tipuri de riscuri aflate în competența MMAP, cu prevederile cuprinse în OUG nr. 68/2007 privind răspunderea de mediu, datorită suprapunerii parțiale a implementării acestor acte normative;
 - *Orice alte modificări legislative la nivel central sau local ce pot reieși din procesul de armonizare a legislației relevante.*

2.2 INSTITUȚIONAL – ELEMENTE CHEIE

1.1.3. CADRU INSTITUȚIONAL EXISTENT

Din perspectiva constatării și evaluării daunelor produse de materializarea unui risc pentru care există reglementare în vigoare, respectiv OM nr. 459/78/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră, responsabilitățile cu privire la principalele acțiuni :

Nr. crt.	Acțiunea/operațiunea	Responsabil
1.	Este numită Comisia de specialitate pentru constatarea și evaluarea pagubelor (CSC&EP)	Prefect, în calitate de Președinte al CJSU
2.	Sunt centralizate date și informații cu privire la pagube, colectate în faza de gestionare a situației de urgență	CSC&EP/ STP al CJSU
3.	Datele și informațiile colectate sunt validate prin deplasarea la fața locului	CSC&EP
4.	Se întocmește Raportul de sinteză	CSC&EP/ STP al CJSU

Nr. crt.	Acțiunea/operațiunea	Responsabil
5.	Raportul de sinteză este transmis CJSU	CSC&EP
6	Raportul de sinteză este propus spre aprobarea CJSU	Președintele CJ / Inspectorul Șef al ISU județean
7.	Raportul de sinteză este aprobat	CJSU
8.	Dispozițiile Hotărârii CJSU sunt comunicate	STP al CJSU

1.1.4. CADRU INSTITUȚIONAL- MODIFICĂRI NECESARE

1. Niciuna dintre reglementările analizate nu prevede responsabilități în sensul constatării și evaluării și pentru ANANP cu privire la efectele/ daunele asupra ecosistemelor și / sau speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate. În situația în care sunt constatate efecte cauzatoare de daune aduse elementelor de mediu în cadrul unor arii protejate sau asupra unor specii protejate de floră și/sau faună, sau care au impact asupra ariilor naturale protejate ori asupra speciilor și / sau habitatelor protejate, ori pentru care există iminența producerii unor daune, ANANP / cu administratorii de ANP (după caz), este necesar a fi solicitată în vederea constatării și evaluării fizice și monetare, fie în regie proprie, fie cu ajutorul unor specialiști, a daunele produse sau care pot fi produse;
2. Această modificare este necesară inclusiv în lumina implementării prevederilor OUG nr. 68/2007 privind răspunderea de mediu, care reglementează explicit, ca domeniu de reglementare, următoarele situații: "art. 3 lit. (a) prejudiciului asupra mediului, cauzat de orice tip de activitate profesională prevăzută în anexa nr. 3, și oricărei amenințări iminente cu un astfel de prejudiciu determinate de oricare dintre aceste activități"; și lit. b) "prejudiciului asupra **speciilor și habitatelor naturale protejate** și oricărei amenințări iminente cu un astfel de prejudiciu cauzat de orice activitate profesională, alta decât cele prevăzute în anexa nr. 3, ori de câte ori operatorul acționează cu intenție sau din culpă."
3. Propunerea de **Regulament** privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, **altele decât cele reglementate prin Ordin nr. 459/78/2019, stabilește pentru ANPM** , prin Art 26 (4) lit c. participă la evaluarea efectelor și stabilirea cauzelor ce au determinat poluarea mediului. Propunem modificarea sintagmei "poluarea mediului" cu sintagma elementelor de mediu (ecosisteme terestre și acvatice, ape, sol, păduri, specii și habitate, servicii / bunuri ecosistemice);
4. Modificarea Anexelor nr. 5, 6, 8 ale propunerii de Regulament privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, **altele decât cele reglementate prin Ordin nr. 459/78/2019, pentru a include constatarea și evaluarea și a efectelor asupra elementelor de mediu:** (ecosisteme terestre și acvatice, ape, sol, păduri, specii și habitate);

În ceea ce privește rolul și implicarea reprezentantului Instituției Prefectului, având în vedere inclusiv opiniile exprimate în cadrul Focus-Group-urilor organizate în la nivel local și național, se apreciază că poate fi oportună flexibilizarea, pe cale normativă, a rolului Instituției Prefectului în procedura de constatare și evaluare a daunelor- emitent al ordinului de constituire a Comisiei CED, destinat al procesului verbal de constatare și evaluare a daunelor, emițător al proiectului de HG pentru alocare fonduri, în sensul în care de la caz la caz, se poate decide necesitatea participării reprezentantului Instituției Prefectului la desfășurarea acțiunilor specifice etapei de teren.

În ceea ce privește rolul și implicarea reprezentantului ISU județean, având în vedere în primul rând opiniile exprimate în cadrul Focus-Group-urilor organizate în la nivel local și național dar și în cadrul atelierului de lucru la nivel central, se apreciază că este necesară menținerea prezenței reprezentantului ISU județean la toate etapele și acțiunile specifice procedurii de constatare și evaluare a daunelor, așadar atât în ceea ce

privește acțiunile specifice etapei ”de teren”, cât și acțiunile specifice etapei ”de birou”, în vederea, pe de o parte, a asigurării continuității informaționale între etapa de intervenție operativă din cadrul managementului situației de urgență cu etapa de constatare și evaluare a daunelor, precum și pentru asigurarea coordonării metodologice în ceea ce privește cultura riscurilor, inclusiv în etapa de constatare și evaluare a daunelor, dar și pentru menținerea în siguranță a membrilor CS CED pe terenul afectat, dacă se consideră necesar.

Capitolul 2.3, în secțiunea dedicată competențelor necesare pentru constatarea și evaluarea daunelor în funcție de daunele identificate, marchează, de asemenea, la nivel de instituție, necesitatea implicării acestora în Comisiile CED, pentru a asigura mix-ul de competențe necesare.

În vederea facilitării implementării procedurii unitare privind constatarea și evaluarea daunelor, promovate de către MMAP, este cel mai probabil necesară semnarea de Memorandumuri inter-instituționale, cel puțin în ceea ce privește punerea la dispoziție a diferitelor baze de date/ informații (i.e. INSP, IGSU, taxe și impozite locale, cadastru etc), cât și în ceea ce privește conlucrarea și colaborarea reciprocă în vederea implementării acestei proceduri.

2.3 CONȚINUT AL PROCEDURII – ELEMENTE CHEIE¹

1.3.1. TERMINOLOGIE

În cadrul propunerii de procedură sunt utilizați, pe de o parte, termenii și expresiile având înțelesul definit în Hotărârea Guvernului nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind SNMSU, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare, în Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă, republicată, cu modificările ulterioare și în Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență aprobată prin Legea nr. 453/2004, cu modificările și completările ulterioare, Legea meteorologiei nr. 139/2000, cu modificările și completările ulterioare și în publicații de specialitate, așa cum reies din OM nr. 459/78/2019 și în mod deosebit din **propunerea de Regulament pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase altele decât cele reglementate de OM nr. 459/78/2019**, respectiv **propunerea de Procedură operațională pentru gestionarea situațiilor privind starea mediului**, după cum urmează:

- *Fenomene meteorologice periculoase* - sunt forme de manifestare violentă a vremii ce pot provoca, pe termen mediu și lung, pierderi de vieți omenești, pagube materiale, degradarea mediului ambient și perturbarea activităților economice.
- *Furtună* - fenomen meteorologic care constă în ploaie și descărcări electrice (fulgere și trăsnete), însoțite aproape întotdeauna și de vânturi puternice.
- *Viscol* - fenomen atmosferic specific sezonului rece care se manifestă în zonele temperate și reci, cu cel mai mare risc meteo-climatic, din cauza potențialului distructiv și a consecințelor deosebit de grave pe care le poate avea, atât asupra mediului, cât și asupra întregii activități a societății omenești.
- *Grindină* - fenomen meteorologic care se formează ca rezultat al înghețării și creșterii ulterioare, în norii convectivi (Cumulonimbus), a unor picături mari de apă suprarăcită și care prin durata, densitatea și mărimea boabelor de grindină poate genera pagube materiale grave, degradarea mediului ambient și perturbarea activităților economice.
- *Tornadă* - fenomen meteorologic cu aspect de furtuni violente în condiții de timp, cu convecție foarte puternică, se manifestă ca un vârtej ciclonic care se învârtă în jurul unei spirale însoțit de vânturi extrem de puternice și generează pierderi de vieți omenești, pagube materiale, degradarea mediului ambient și perturbarea activităților economice.
- *Depuneri de gheață* - fenomen meteorologic generat de înghețul și sublimarea vaporilor de apă determinate de circulația maselor de aer.

¹ A fost avută în vedere Anexa 3- Schema logică

- *Chiciură* - fenomen meteorologic caracterizat prin depunere de gheață, provenită în general din înghețarea picăturilor de ceață sau de nor, în stare suprarăcită, pe obiecte a căror suprafață are temperatura negativă sau apropiată de 0 grade Celsius.
- *Îngheturi timpurii sau târzii* - fenomen meteorologic determinat de invazia aerului rece și de răcirea acestuia prin radiație, în nopțile senine. Afectează de regulă stratul din imediata apropiere a solului în perioada de vegetație a plantelor, când temperatura medie zilnică a aerului se menține pozitivă.
- *Polei* - fenomen meteorologic determinat de depunerea de gheață, compactă și netedă, în general transparentă, care provine din înghețarea picăturilor de ploaie sau de burniță suprarăcite, pe obiectele a căror suprafață are o temperatură negativă sau puțin mai mare de 0°C.
- *Caniculă* - valori ale temperaturii maxime (din timpul zilei) care depășesc 35 de grade Celsius, iar valul de căldură reprezintă intervalul de caniculă mai mare de 3 zile consecutive.
- *Avalanșă* - masă de zăpadă care se deplasează pe pantele munților cu înclinare mai mare de 20°, antrenând în mișcare zăpada, pietrele și copacii întâlniți în cale și care generează pierderi de vieți omenești, pagube materiale, degradarea mediului și perturbarea activităților economice.
- *Investigare/evaluare post-eveniment* - ansamblul acțiunilor desfășurate de autoritățile responsabile pentru stabilirea și cuantificarea efectelor, cauzelor și circumstanțelor care au determinat producerea situației de urgență sau evenimente asociate acesteia;
- *Poluare accidentală* - accident/ incident ecologic de orice intensitate și durată care are efecte asupra elementelor de mediu (ecosisteme terestre și acvatice, ape, sol, păduri, specii și habitate, servicii / bunuri ecosistemice) și care pot fi generate de factori de risc precum incendiile și incendiile de vegetație, prăbușirile de construcții și instalații, accidentele, avariile, exploziile și incendiile în industrie, în activități de transport, în activități de depozitare a produselor periculoase” (*această definiție poate suferi în continuare modificări*)
- *Evaluare* - orice metodă utilizată pentru a măsura, calcula, previziona sau estima niveluri (Legea 104/ 2011, art.3 lit. d)

În ceea ce privește terminologia privind constatarea și evaluarea daunelor, sunt necesare următoarele clarificări:

1. Directiva privind răspunderea de mediu (Directiva 2004/35/CE) utilizează termenul de ”daună”, respectiv sintagma ”daună adusă mediului” (traducerea oficială), în timp de OUG nr. 68/2007 (măsura de transpunere națională) utilizează, ca noțiuni echivalente, termenul de ”prejudiciu”, respectiv sintagma de ”prejudiciu adus mediului”;
2. Această înlocuire de termeni poate produce confuzie în condițiile în care LPM (OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, care reprezintă Legea-cadru în domeniul protecției mediului, face distincție conceptuală între ”daună semnificativă adusă mediului” și ”prejudiciu”:
 - Art. 2 pct. 182 definește sintagma ”daună semnificativă adusă mediului” – care înseamnă ”dauna ireversibilă sau de lungă durată, cuantificabilă ori nu în bani, produsă în orice mod asupra mediului”;
 - Art. 2 pct. 50 definește ”poluantul” ca fiind ”orice substanță, preparat sub formă solidă, lichidă, gazoasă sau sub formă de vapori ori de energie, radiație electromagnetică, ionizantă, termică, fonică sau vibrații care, introdusă în mediu, modifică echilibrul constituenților acestuia și al organismelor vii și aduce daune bunurilor materiale”;
 - Art. 2 pct. 51 definește ”poluarea” ca fiind ”introducerea directă sau indirectă a unui poluant care poate aduce prejudicii sănătății umane și / sau calității mediului, dăuna bunurilor materiale ori cauza o deteriorare sau o împiedicare a utilizării mediului în scop recreativ sau în alte scopuri legitime”;
 - Art. 2 pct. 52 definește ”prejudiciul” ca fiind ”efectul cuantificabil în cost al daunelor asupra sănătății oamenilor, bunurilor sau mediului, provocat prin poluanți, activități dăunătoare ori dezastre”.
 - Spre exemplu, este considerată infracțiune (art. ... lit. (f)) ”exploatarea, cu încălcarea dispozițiilor legale în domeniu, a unei instalații în care se desfășoară o activitate periculoasă sau în care sunt depozitate ori utilizate substanțe sau preparate periculoase,

de natură a provoca în afara instalației decesul ori vătămarea corporală a unei persoane sau o daună semnificativă adusă mediului”.

3. Din perspectiva suprapunerii conceptuale a definițiilor, observăm că definiția privind ”prejudiciul” stabilită în cadrul Legii privind Protecția Mediului (LPM) este mult mai largă decât cea furnizată de Directivă și norma națională de transpunere, incluzând și dezastrele naturale printre sursele de producere a ”daunelor de mediu” (diferența de la întreg la parte);
4. De asemenea, definiția oferită de LPM privind ”daunele (semnificative) de mediu” este mult mai largă decât cea furnizată de Directivă – care stabilește de altfel foarte precis domeniul de aplicare (diferența de la întreg la parte).

Prin urmare, propunem, atât în scopul clarificării normative, cât și în scopul dezvoltării procedurilor operaționale și a eventualelor acte normative necesare pentru punerea în implementare a procedurilor operaționale de constatare și evaluare a daunelor aduse mediului produse de factori de risc aflați în gestiunea MMAP și reglementați prin HG nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc – care fac obiectul proiectului de față – utilizarea unei terminologii unice.

În ceea ce privește aplicabilitatea dispozițiilor legale, pentru situațiile de risc reglementate în cuprinsul HG nr. 557/2016 distingem între următoarele două situații:

- a) Pentru tipurile de risc rezultate ale unor ”activități profesionale”, devin aplicabile următoarele dispoziții legale:
 - a. OUG nr. 68/2007 privind răspunderea de mediu, doar pentru activitățile profesionale menționate în Anexa nr. 3, cu excepția situațiilor în care se produc daune speciilor / sau și habitatelor naturale protejate, când OUG nr. 68/2007 devine incidentă și pentru activități care nu sunt listate în Anexa nr. 3, dar care se produc din culpă sau cu intenție;
 - b. Pentru celelalte situații de risc care nu intră sub incidența OUG nr. 68/2007 se aplică dispozițiile specifice, în mod particular cele specificate în procedurile de autorizare;
 - i. Cu toate acestea, în ceea ce privește procedurile propriu-zise de evaluare / metodologii specifice, acestea nu există la nivel de cadru normativ;
- Pentru situațiile de risc determinate de ”dezastre naturale”, altele decât cele prevăzute de OM nr. 459/78/2019 privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale ale cursurilor de apă și poluări marine în zona costieră, deși LPM le include în definiția ”prejudiciului adus mediului”, respectiv OM nr. 1576/161/2017 pentru aprobarea Regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență specifice tipului de risc căderi masive de zăpadă și riscurile asociate acestora și OM nr. 97/63/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase având ca efect producerea secetei pedologice – nu există cadru legislativ în vigoare.

În ceea ce privește conceptul de ”factori de mediu”, pe tot parcursul propunerii de procedură a fost utilizată sintagma de ”elemente de mediu (ecosisteme terestre și acvatice, ape, sol, păduri, specii și habitate, servicii / bunuri ecosistemice)”, în vederea acoperirii tuturor elementelor / componentelor de mediu în legătură cu care pot fi constatate și evaluate eventualele daune.

1.3.2. STATUTUL BUNURILOR

Bunuri pentru care Comisia CED doar constată dauna și evaluează în exprimare fizică, colectând informații uzuale:

- Clădiri avariate/distruse dar pentru care se constată că nu sunt edificate sau exploatate cu respectarea reglementărilor în vigoare (autorizație de construire, proces-verbal de recepție, înscriere în circuitul civil, edificate în zone inundabile etc)

- Clădiri/ gospodării avariate/distruse edificate și exploatate cu respectarea reglementărilor în vigoare pentru care există obligativitatea constituirii unei polițe de asigurare împotriva dezastrelor naturale (PAD²), dacă daunele sunt produse de unul dintre evenimentele asigurate
- Animale crescute pentru uzul propriu
- Culturi agricole de subsistență
- Bunuri aflate în proprietate personală, de uz casnic și individual (electrocasnice de mici sau mari dimensiuni, electronice, autoturisme, alte mijloace de deplasare, mobilier, etc)
- Drumuri în proprietate privată (i.e. de servitute)
- Victime omenești
- Persoane rănite
- Persoane sinistrate

Bunuri pentru care Comisia CED constată și evaluează daunele în expresie fizică și monetară în vederea remedierii prin alocări bugetare și/sau accesare fonduri europene/alte surse

- Clădiri/ gospodării avariate/distruse pentru care au fost respectate toate reglementările în vigoare cu privire la construirea și exploatarea acestora
- Obiective administrative, culturale, sociale, economice aflate în proprietatea/ administrarea statului
- Căi de comunicație naționale, județene, comunale, străzi, feroviare aflate în proprietatea/ administrarea statului
- Bunuri imobile aflate în proprietatea/ administrarea statului
- Rețele de utilități (electrice, apă, gaze)
- Elemente ale mediului înconjurător – apă, sol, pădure, ecosisteme terestre/acvatice, specii și habitate

De asemenea, se colectează și se menționează toate informațiile cu privire la regimul juridic al bunurilor evaluate în vederea constatării daunelor, distingându-se, astfel, după caz, între:

- Bunuri aflate în proprietatea publică a statului sau a UAT-urilor;
- Bunuri aflate în proprietatea privată a statului sau a UAT-urilor;
- Bunuri aflate în proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice (și, după caz, cu precizarea formei de proprietate sau a unui dezmembărământ al acestuia: închiriere, arendă, drept de servitute etc).

Pe de altă parte, regimul juridic al unui bun nu este definit doar prin dreptul de proprietate (ori un dezmembărământ al acestuia – precum închiriere etc.), ci și prin funcționalitatea pe care o asigură acel bun. Astfel, cu titlu exemplificativ, un teren aflat în proprietate privată, acoperit cu vegetație forestieră și situat în perimetrul unei arii naturale protejate, va fi evidențiat, concomitent, prin aceste determinări: "teren aflat în proprietate privată, acoperit cu vegetație forestieră, aflat în aria naturală protejată [denumirea]".

1.3.3. TIPUL/ FORMA DAUNEI

Procesele verbale de constatare și evaluare a daunelor, precum și Rapoartele aferente, atât cele de la nivel local cât și cele de la nivel județean sunt propuse a fi modificate în cadrul *propunerii de Regulament pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomenele meteorologice periculoase altele decât cele reglementate de OM nr. 459/78/2019, și în cadrul OM 459/76/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente/accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră*, pentru a include tipurile de date și informații necesare pentru a constata și evalua și daunele aduse capitalului natural.

Astfel,

² Polițele PAD oferă acoperire doar pentru cutremure, inundații și alunecări de teren și daunele aduse de consecințele indirecte ale manifestării celor 3 tipuri de dezastre naturale asigurate (i.e. incendii, explozie).

- Anexa nr. 1- Structura Raportului operativ al CLSU de constatare- evaluare daune - Propunere de modificare a **Anexei nr. 5** a propunerii de Regulament privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, altele decât cele reglementate prin Ordin nr. 459/78/2019 privind aprobarea regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră;
- Anexa nr. 2 – Structura Raportului operativ- sinteză al CJSU de constatare-evaluare daune - Propunere de modificare a **Anexei nr. 6** a propunerii de Regulament privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, altele decât cele reglementate prin Ordin nr. 459/78/2019 privind aprobarea regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră;
- Anexa nr. 3 – Structura procesului-verbal al CS CED privind constatarea și evaluarea daunelor- Propunere de modificare a **Anexei nr. 8** a propunerii de Regulament privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, altele decât cele reglementate prin Ordin nr. 459/78/2019 privind aprobarea regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră;
- Propunem eliminarea **Anexei nr. 7** (Structura procesului verbal de constatarea și evaluarea pagubelor la nivelul UAT), realizat de CLSU), întrucât Anexa 1 (mai sus) cuprinde deja elementele Anexei nr. 7, iar la nivel local, în absența competențelor necesare evaluării (i.e. construcții, infrastructuri, utilități publice, mediu), valoarea alocată fiecărei daune rămâne doar una preliminară, mai cu seamă în lipsa timpului procedural (12 ore) de a analiza mai în profunzime daunele.
- Orice alte formulare care ar prelua informații din aceste rapoarte/proces verbal (ex. Raportul sinteză al CJSU ce face obiectul unor reglementări în afara sferei de competență a MMAP), ar trebui modificate pentru a include categoriile de informații incluse în Anexele 1-3.

De fiecare dată, în completarea formularelor, se ține cont de "autorul" producerii situației de urgență, respectiv autor natural și / sau uman. Astfel, dacă în situația fenomenelor meteorologice periculoase "autorul" este cunoscut, fiind deci o cauză naturală, în situația producerii unor poluări accidentale, autorul uman, în speță operatorul, trebuie identificat, fiind necesar, suplimentar, în concordanță cu prevederile OUG nr. 68/2007, și stabilirea unei legături de cauzalitate între fapta ori omisiunea operatorului și dauna produsă, precum și elemente privind intenția ori culpa operatorului. OUG nr. 68/2007 reglementează, totodată, și situațiile în care autorul nu poate fi identificat.

Pot exista însă și situații în care există inițial un autor "natural" – spre exemplu o tornadă, care să provoace și o poluare accidentală, prin răsturnarea unor vagoane cisternă. În acest caz, autorul responsabil pentru producerea daunei de mediu rămâne fenomenul meteorologic periculos, putându-se însă menționa orice element de culpă din partea operatorului cu privire la gestionarea vagoanelor-cisternă, după caz.

1.3.4. COMPETENȚE NECESARE ÎN FUNCȚIE DE DAUNĂ

În ceea ce privește organizarea activității de constatare și evaluare a daunelor produse de fenomene meteorologice periculoase și poluări accidentale, Regulamentul privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, altele decât cele reglementate prin Ordin nr. 459/78/2019 privind aprobarea regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră, prevede următoarele atribuții:

- Comitetul Național pentru Situații de Urgență (CNSU) propune Guvernului spre aprobare Metodologia unitară de evaluare a pagubelor în situații de urgență / la dezastre, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului;
- MMAP: centralizează datele referitoare la evaluarea pagubelor generate de fenomenele meteorologice periculoase la nivel național; informează CNSU, prin IGSU, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse;
- ANM desemnează, prin Centrele Meteorologice Regionale, specialiști în cadrul comisiilor de evaluare a pagubelor;
- ANPM participă la evaluarea efectelor și stabilirea cauzelor ce au determinat poluarea mediului;
- ANAR participă la evaluarea fizică și valorică a pagubelor înregistrate conform domeniului de competență;
- MAI participă în comisiile mixte numite de prefecți, pentru evaluarea pagubelor produse de fenomenele meteorologice periculoase conform domeniului de competență;
- MTI asigură participarea la managementul tipurilor de risc, inclusiv în domeniile de acțiune investigare / evaluare post-eveniment, informează CNSU, prin IGSU, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse, participă în comisiile mixte numite de prefecți, pentru evaluarea pagubelor produse de fenomenele meteorologice periculoase conform domeniului de competență;
- MDLPA asigură participarea la managementul tipurilor de risc, inclusiv în domeniile de acțiune investigare / evaluare post-eveniment, informează CNSU, prin IGSU, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse, participă în comisiile mixte numite de prefecți, pentru evaluarea pagubelor produse de fenomenele meteorologice periculoase conform domeniului de competență;
- ISC participă în comisiile mixte numite de prefecți, pentru evaluarea pagubelor produse de fenomenele meteorologice periculoase;
- Consiliile Județene și Consiliile Locale / Consiliul General al Municipiului București desemnează reprezentanți în comisiile mixte numite de prefecți, pentru evaluarea pagubelor produse de fenomenele meteorologice periculoase conform domeniului de competență;
- Ministerul Energiei asigură participarea la managementul tipurilor de risc, inclusiv în domeniile de acțiune investigare / evaluare post eveniment, informează CNSU, prin IGSU, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse, participă în comisiile mixte numite de prefecți, pentru evaluarea pagubelor produse de fenomenele meteorologice periculoase conform domeniului de competență;
- Ministerul Economiei asigură participarea la managementul tipurilor de risc, inclusiv în domeniile de acțiune investigare / evaluare post eveniment;
- MApN asigură participarea la managementul tipurilor de risc, inclusiv în domeniile de acțiune investigare / evaluare post eveniment;
- MADR asigură participarea la managementul tipurilor de risc, inclusiv în domeniile de acțiune investigare / evaluare post eveniment, informează CNSU, prin IGSU, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse, participă în comisiile mixte numite de prefecți, pentru evaluarea pagubelor produse de fenomenele meteorologice periculoase conform domeniului de competență;
- MS asigură participarea la managementul tipurilor de risc, inclusiv în domeniile de acțiune investigare / evaluare post eveniment, informează CNSU, prin IGSU, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență,

măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse, participă în comisiile mixte numite de prefecti, pentru evaluarea pagubelor produse de fenomenele meteorologice periculoase conform domeniului de competență;

- Ministerul Educației asigură participarea la managementul tipurilor de risc, inclusiv în domeniile de acțiune investigare / evaluare post eveniment, informează CNSU, prin IGSU, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse, participă în comisiile mixte numite de prefecti, pentru evaluarea pagubelor produse de fenomenele meteorologice periculoase conform domeniului de competență;
- Ministerul Public: informează CNSU, prin IGSU, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse, participă în comisiile mixte numite de prefecti, pentru evaluarea pagubelor produse de fenomenele meteorologice periculoase conform domeniului de competență, participă la realizarea metodologiilor și normativelor pentru evaluarea pagubelor produse de fenomenele meteorologice periculoase pe domeniul de competență;
- MCID asigură participarea la managementul tipurilor de risc, inclusiv în domeniile de acțiune investigare / evaluare post eveniment, informează CNSU, prin IGSU, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse, participă în comisiile mixte numite de prefecti, pentru evaluarea pagubelor produse de fenomenele meteorologice periculoase conform domeniului de competență;
- STS asigură participarea la managementul tipurilor de risc, inclusiv în domeniile de acțiune investigare / evaluare post eveniment, informează CNSU, prin IGSU, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse;
- Prefectul: asigură participarea la managementul tipurilor de risc, inclusiv în domeniile de acțiune investigare / evaluare post eveniment, numește comisia alcătuită din specialiști pentru evaluarea pagubelor produse în urma fenomenelor meteorologice periculoase; informează CNSU, prin IGSU, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse;
- Primarii: asigură participarea la managementul tipurilor de risc, inclusiv în domeniile de acțiune investigare / evaluare post eveniment, numește comisia alcătuită din specialiști pentru evaluarea pagubelor produse în urma fenomenelor meteorologice periculoase, informează CNSU, prin IGSU, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse;
- Persoanele juridice: informează comitetul județean / local pentru situații de urgență, cu privire la stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora, efectele situației de urgență, măsurile și acțiunile întreprinse pentru gestionarea situației și evaluarea pagubelor produse;
- Cu privire la domeniul de acțiune **evaluare / investigare post eveniment**, PROIECTUL de REGULAMENT propune următoarele:
 - Autoritățile cu rol determinant în acțiunile de evaluare / investigare post eveniment sunt: MAI, MTI, MEC, MDLPA, MMAP, MP și autoritățile administrației publice locale;
 - În vederea îndeplinirii funcției de evaluare / investigare, este necesară desemnarea personalului din cadrul autorităților și structurilor în cadrul echipelor / comisiilor implicate în constatarea și evaluarea pagubelor generate de fenomenele meteorologice periculoase; identificarea acțiunilor / măsurilor ce se impun pentru fiecare autoritate implicată, în scopul estimării pagubelor; constatarea efectelor / pagubelor, pentru fiecare dintre riscurile asociate, pe timpul manifestării fenomenelor meteorologice periculoase; elaborarea proceselor-verbale

de constatare și evaluare a pagubelor; elaborarea și transmiterea rapoartelor operative de constatare și evaluare a efectelor;

- Toate autoritățile responsabile, cu rol principal, secundar și de sprijin, conlucrează la elaborarea metodologiei unitare la nivel național de evaluare a pagubelor pe domeniile de competență specifice (elaborare standarde de cost);

Proiectul de Regulament, odată modificat în sensul recomandărilor din cadrul prezentului Raport, în sensul stabilirii de responsabilități în vederea constatării și evaluării și pentru ANANP cu privire la efectele/daunele asupra ecosistemelor și / sau speciilor și habitatelor din ariile naturale protejate și includerea în sfera sa de competență și a elementelor de capital natural pentru etapa de investigare/evaluare post-eveniment, tabloul competențelor tehnice și administrative necesare a fi întrunite în cadrul Comisiei județene CED, s-ar prezenta după cum urmează:

CATEGORII DE BUNURI AFECTATE	ISUJ	CJ	IJC	CL	APM	GNM	ANAR *	ANANP**	ARBDD	CNAIR	CFR	RNP Romsilva	GF	Furniz. / transp. energie electrică	Furniz. / transp. Apă / canal	Furniz. / transp. Gaz
Gospodării	X	X	X													
Obiective administrative	X	X	X	X												
Obiective culturale	X	X	X	X												
Obiective sociale	X	X	X	X												
Obiective economice	X	X	X	X												
Căi de comunicație naționale	X	X	X	X						X						
Căi de comunicație județene	X	X		X												
Căi de comunicație comunale	X	X		X												
Străzi/ drumuri	X	X		X												
Căi de comunicație feroviare	X	X		X							X					
Rețele electrice (utilități publice)	X	X												X		
Rețele de apă (utilități publice)	X	X													X	

CATEGORII DE BUNURI AFECTATE	ISUJ	CJ	IJC	CL	APM	GNM	ANAR *	ANANP**	ARBDD	CNAIR	CFR	RNP Romsilva	GF	Furniz. / transp. energie electrică	Furniz. / transp. Apă / canal	Furniz. / transp. Gaz
Rețele de gaze (utilități publice)	X	X														X
Corpuri de apă subterane / de suprafață	X	X		X	X	X	X	X	X							
Sol	X	X		X	X	X	X	X	X							
Habitat și specii	X	X		X	X	X	X	X	X							
Ecosisteme forestiere	X	X		X	X	X	X	X	X			X	X			
Alte ecosisteme terestre	X	X		X	X	X	X	X	X							
Ecosisteme acvatice	X	X		X	X	X	X	X	X							
Bunuri ecosistemice de producție	X	X		X	X	X	X	X	X							
Bunuri ecosistemice de reglare	X	X		X	X	X	X	X	X							
Bunuri ecosistemice culturale	X	X		X	X	X	X	X	X							
Bunuri ecosistemice de suport	X	X		X	X	X	X	X	X							

*După caz DB/SGA

CATEGORII DE BUNURI AFECTATE	ISUJ	CJ	IJC	CL	APM	GNM	ANAR *	ANANP**	ARBDD	CNAIR	CFR	RNP Romsilva	GF	Furniz. / transp. energie electrică	Furniz. / transp. Apă / canal	Furniz. / transp. Gaz
<p>**Administratorul ariei naturale protejate</p> <p>IJS = Inspectoratul Județean în Construcții/ Inspectoratul în Construcții al Municipiului București</p> <p>GF = Garda Forestieră</p>																

Din perspectiva procedurii și a utilității raportate la scopul realizării constatării și evaluări, coroborat cu domeniile de competență ale instituțiilor participante la constatare și evaluarea post-eveniment, se consideră necesar a participa fizic la vizitele de pe teren, doar membri CED ale căror competențe administrative și cunoștințe tehnice permit dimensionarea și caracterizarea informată a daunelor asupra cărora au fost informați prin rapoartele operative și procesele verbale de la nivel local. Prezența la fața locului a altor membrii ai Comisiei CED (i.e. reprezentantului Instituției Prefectului, alți membri ai CED cu competențe arondate GST pentru riscul manifestat, dar care nu dețin competențe tehnice pentru dimensionarea daunelor înregistrate), poate fi opțională, pot să nu participe fizic la constatarea daunelor ci doar la redactarea Raportului CED, pe aria acestora de competență).

În măsura în care daunele constatate sunt de o complexitate crescută sau pe o arie de desfășurare complexă sau necesită competențe specifice care nu se regăsesc în cadrul , Instituția Prefectului poate solicita proprietarului/ administratorului bunurilor avariate să pună la dispoziția Comisiei CED o evaluare tehnică și monetară a daunelor constatate realizată de un expert atestat de instituțiile competente ale statului, dacă proprietarul/administratorul dorește să solicite fonduri pentru remediere de la bugetul local/de stat. Într-o astfel de situație, termenul acordat proprietarului/deținătorului/ administratorului bunului afectat pentru realizarea evaluării tehnice și monetare este de cel mult 15 zile, dar fără a depăși termenul de 30 zile pentru elaborarea Raportului sinteză al CJSU cu privire la evenimentul cauzator de daune Costurile aferente realizării expertizării cad în sarcina proprietarului/ administratorului bunului avariata.

Ținând cont de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, Comisia CED poate beneficia de competențele necesare constatarea și evaluarea tipurilor și formelor de daune identificate fie din sistemul public, prin includerea instituțiilor cu competențe tehnice și administrative relevante în cadrul Comisiei CED, dar și din sistemul privat, prin externalizarea serviciilor (în ceea ce privește realizarea acelor analize de laborator pe care nu le poate realiza în regim propriu, în cadrul rețelei de laboratoare naționale de referință).

Considerăm că la momentul actual pot exista două modalități de cooptare a personalului deținător al competențelor necesare pentru constatarea și evaluarea daunelor pentru tipurile de risc specifice MMAP, după cum urmează:

1. Constituirea unei liste de experți din cadrul instituțiilor de cercetare, a universităților, agențiilor teritoriale și/sau altor instituții ale statului care dețin competențe în privința evaluării și constatării daunelor de mediu produse de tipurile de risc specifice MMAP, prin emiterea unui Ordin de ministru;
2. Externalizarea serviciilor de constatare și evaluare a daunelor de mediu prin selectarea de experți individuali și/sau societăți comerciale care au fost supuse procesului de atestare și se regăsesc în Registrul experților atestați pentru elaborarea de studii de mediu al Asociației Române de Mediu.

La nivel național există o serie de instituții care ar putea furniza personal cu competențele necesare pentru constatarea și evaluarea daunelor de mediu, o listă scurtă a acestora coroborată cu componenta de mediu aferentă fiind menționată mai jos:

- Institutul de Biologie București – plante și habitate;
- Institutul Național de Cercetare Dezvoltare „Delta Dunării” – herpetofaună, ihtiofaună, nevertebrate;
- Institutul Național de Cercetare Dezvoltare „Grigore Antipa” – floră și faună marină, habitate marine;
- Institutul de Speologie „Emil Racoviță” – chiroptere;
- Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea” – habitate forestiere, mamifere mari, mamifere mici;
- Muzeul Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa” – nevertebrate;
- Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului – sol;
- Institutul de Cercetări Chimice din București – analize laborator;
- Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Ecologie Acvatică, Pescuit și Acvacultură Galați – ihtiofaună;
- Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Pajiști Brașov – pajiști și pășuni;
- Institutul de Cercetare pentru Economia Agriculturii și Dezvoltarea Rurală București – sol, agricultură;
- Institutul de Cercetare și Proiectare pentru Metale Rare și Radioactive din București – resurse minerale;
- Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Geologie și Geoeconomie Marină București – apă;
- Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Protecția Mediului București – ihtiofaună;
- Institutul pentru Resurse Agroalimentare din București – agronomie;
- Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București, Iași, Cluj – agronomie;
- Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați – ihtiofaună.

În ceea ce privește cooptarea experților de mediu atestați de către ARM, persoane fizice și/sau persoane juridice, aceștia pot fi selectați de pe site-ul oficial al Asociației putând realiza o selecție la nivel de județ, tip de studiu și domeniu de aplicare. Avantajul cooptării unor astfel de experți constă în faptul că aceștia obțin atestarea de expert de mediu în baza activităților realizate în trecut prin probarea cu proiecte similare domeniilor de atestare și respectiv testarea competențelor prin intermediul unor examene scrise și interviuri orale.

Cu toate acestea, deși există oportunitatea de cooptare a unor asemenea experți atât din mediul public cât și din cel privat, competențele în ceea ce privește evaluarea financiară a daunelor asupra mediului produse de tipurile de risc asociate MMAP sunt necunoscute. În prezent nu există la nivel național o listă a experților evaluatori de mediu din punct de vedere al daunelor și prejudiciilor create de diferitele fenomene apărute fie ele de origine antropică sau naturală.

În altă ordine de idei în ceea ce privește constatarea și evaluarea daunelor aduse stării mediului, evaluarea tinde să fie una subiectivă și care se bazează în principal pe opinia expertului constator.

1.3.5. SURSE DE DATE ȘI INFORMAȚII

Pe lângă procesele verbale de constatare și evaluare a daunelor, realizate la fața locului, atât la nivel local cât și la nivel județean, precum și Rapoartele de constatare și evaluare a daunelor, de asemenea de la nivel local și județean, și sursele uzuale, publice la care se face referire și-n activitatea curentă a Comisiilor de CED ce acționează în baza OM 459, pentru aplicarea procedurii la care face referire prezentul Raport, pot fi necesare și alte tipuri de date și informații.

Procesele verbale și Rapoartele de CED propuse a fi incluse în Anexele propunerii de Regulament, conțin astfel suficiente informații și detalii de la fața locului pentru a putea identifica metoda/ tehnica de evaluare corespunzătoare, premisele aplicării acesteia, disponibilitatea abilităților și competențelor necesare la nivelul Comisiei pentru a le aplica.

Adițional, mai cu seamă cu privire la dimensionarea daunelor aduse diferitelor elemente de mediu, seriile de date și informații referitoare la starea speciilor și habitatelor pot fi preluate din Planurile de Management ale ariilor naturale protejate Situri Natura 2000, din cadrul raportărilor de țară realizate în baza art. 12 și 17 ale Directivelor Habitare 92/43/CEE și Păsări 2009/147/CE, de pe website-ul Comisiei Europene, al MMAP, precum și website-ul Natura2000, respectiv din Planurile de management ale Parcurilor Naturale și Naționale din România.

Având la bază aceste surse de date se pot extrage informații precum:

- Suprafețele habitatelor;
- Mărimea populațiilor speciilor;
- Răspândirea populațiilor speciilor;
- Starea de conservare a speciilor și habitatelor la nivel de bioregiune;
- Presiuni și amenințări la adresa speciilor și habitatelor;
- Măsuri pentru menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor;
- Hărți de distribuție a arealului de răspândire a speciilor și habitatelor;
- Componenta în specii și habitate a siturilor de importanță comunitară.

Pentru implementarea practică a utilizării metodelor de evaluare propuse în cadrul acestei proceduri este nevoie de o multitudine de surse de date. Unde din aceste date sunt la dispoziția echipei ce realizează evaluarea în baza unor observări directe nemijlocite sau în baza unor surse de date administrative sau secundare disponibile la nivel local.

Pentru altele este nevoie de realizarea unor studii și cercetări mai complexe care să permită realizarea unor baze de date care să fie apoi întreținute și actualizate periodic. Astfel, realizarea unor proiecte punctuale nu este suficientă și nu ar putea să sprijine decât rezolvarea unor cazuri punctuale apărute, temporar, în preajma proiectului.

Având în vedere faptul că realizarea acestor studii necesită în majoritatea cazurilor un nivel ridicat de expertiză și de cunoaștere a fenomenului/fenomenelor studiate, este recomandată utilizarea expertizei acumulate în segmentul universităților și al institutelor de cercetare.

De asemenea, necesitatea realizării sistematice a acestor studii este o altă indicație a faptului că realizarea lor ar putea să devină un proiect de cercetare realizat în valuri succesive de către o instituție specializată în realizarea de cercetare științifică fundamentală sau aplicată.

O listă a institutelor de cercetare specializate (fără a fi exhaustivă) care pot contribui la realizarea acestor studii este următoarea:

- Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Mediului - <https://www.incdpm.ro/>
- Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Geologie și Geoecologie Marină - <https://geoecomar.ro/>
- Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Fundulea - <https://www.incda-fundulea.ro/>

- INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE ÎN CONSTRUCȚII, URBANISM ȘI DEZVOLTARE TERITORIALĂ DURABILĂ URBAN-INCERC <https://incd.ro/>
- Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Turism - <https://incdt.ro/>
- Institutul Național de Statistică - <https://insse.ro/cms/>

Anexa 4 – Ghid orientativ al metodelor și tehnicilor de evaluare indică pentru fiecare metodă/ tehnică de evaluare propusă, posibila nevoie de colaborare cu fiecare dintre instituturile de cercetare menționate.

1.3.6. METODE ȘI TEHNICI DE EVALUARE

Metodele și tehnicile de evaluare identificate și descrise sumar în Raportul 2, se regăsesc mai detaliate în Anexa nr. 4 la prezentul Raport. În anexă, pentru fiecare metodă de evaluare sunt indicate premisele aplicării acestora precum și sursele de informații necesare a fi accesate.

În practica aplicării acestora pot fi identificate două situații:

- Situația 1 - Există toate datele și informațiile necesare, inclusiv competențele și suportul metodologic necesare pentru aplicarea facilă a metodelor de evaluare.

În funcție de tipul și forma daunei constatate, aceasta este încadrată într-una dintre categoriile prezentate în secțiunea 2 a Procesului-verbal de constatare (Anexa 3 a procedurii). În funcție de specificațiile daunei, Anexa 4 – Ghidul privind metodele și tehnicile de evaluare, prezintă, ca instrument metodologic, o serie de liste de control ce pot fi utilizate pentru încadrarea detaliată a formelor daunelor, dar și pentru stabilită corespondenței dintre o anumită formă a unei daune și metoda prin care valoarea monetară a acesteia ar putea fi calculată..

- Situația 2, în care lipsesc anumite date/informații/ competențe pentru aplicarea metodelor

În acest caz, Comisia CED prin Instituția Prefectului, poate decide să solicite proprietarului/administratorului bunului să pună la dispoziția Comisiei CED o evaluare tehnică și monetară a daunelor constatate realizată de un expert atestat/ autorizat/ avizat de instituțiile competente ale statului, dacă proprietarul/administratorul dorește să solicite fonduri pentru remediere de la bugetul local/de stat. Costurile aferente realizării expertizării cad în sarcina proprietarului/deținătorului/ administratorului bunului avariat.

1.3.7. TERMENE

Pentru situația 1 de mai sus, se respectă termenele deja în vigoare conform Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, **altele decât cele reglementate prin Ordin nr. 459/78/2019, pentru a include constatarea și evaluarea și a efectelor asupra elementelor de mediu** și propunerii de Regulament privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, altele decât cele reglementate prin Ordin nr. 459/78/2019 privind aprobarea regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră.

Pentru situația 2, termenul acordat proprietarului/deținătorului/ administratorului bunului afectat pentru realizarea evaluării tehnice și monetare este de cel mult 15 zile, dar fără a depăși termenul de 30 zile pentru elaborarea Raportului sinteză al CJSU cu privire la evenimentul cauzator de daune.

1.3.8. ACORDARE DESPĂGUBIRI/ ACCESARE FONDURI

Cu titlu de noutate față de situația existentă, propunem o abordare dialectică în ceea ce privește acordarea/ accesarea de fonduri destinate, pe de o parte, refacerii și reparării bunurilor și serviciilor afectate prin producerea acestor daune de mediu, cât și, mai ales, în ceea ce privește elementele de mediu și serviciile ecosistemice asigurate de acestea, reconstrucției (ecologice) / restaurării acestora, dacă se poate, la o stare chiar mai bună decât starea anterioară producerii incidentului (poluare accidentală /

dezastru natural). Astfel, adițional căii "clasice" prin care sunt solicitate fonduri guvernamentale pentru acordarea de despăgubiri în vederea refacerii bunului afectat, prin soluțiile propuse mai jos încurajăm administrația publică centrală și locală în a accesa fonduri europene și / sau internaționale ori private, în vederea restaurării nu numai a situației anterioare, ci a furnizării unei soluții mult mai durabile. Astfel, încurajăm, spre exemplu, proiectele de reconstrucție ecologică ori proiectele prin care refacerea de infrastructură afectată să nu se rezume doar la restaurarea stării anterioare (ex. refacerea unui podet de lemn) ci să conducă la realizarea unei infrastructuri durabile, adaptate și reziliente în fața impactului fenomenelor meteorologice periculoase.

Acordare despăgubiri

Alocarea fondurilor de remediere/ despăgubirilor în cazul daunelor produse de fenomene meteorologice periculoase vor urma aceleași reguli precum cele deja în vigoare și aplicate în cazul inundațiilor și fenomenelor hidro-meteorologice.

Există de asemenea dispoziții de natură fiscală cu privire la pierderile cauzate de fenomene meteorologice nefavorabile, precum:

- Codul Fiscal (Legea nr. 227/2015, cu modificări) stabilește, în cuprinsul art. 106 alin. (5) și (6), următoarele:

Alin. (5) "în anul fiscal curent, pentru veniturile realizate de persoanele fizice individual sau într-o formă de asociere, în cazul în care s-au înregistrat pierderi ca urmare a unor fenomene meteorologice nefavorabile ce pot fi asimilate dezastrelor naturale ca îngheț, grindină, polei, ploaie abundentă, secetă și inundații, precum și a epizotilor ce afectează peste 30% din suprafețele destinate producției agricole vegetale / animale deținute, norma de venit se reduce proporțional cu pierderea respectivă", iar

Potrivit Alin. (6), "constatarea pagubelor prevăzute la alin. (5) și evaluarea pierderilor se fac la cererea persoanelor fizice / asocierilor fără personalitate juridică, care desfășoară activități agricole pentru care venitul anual se stabilește pe bază de normă de venit, de o comisie numită prin ordin al prefectului județului / municipiului București, la propunerea directorului executiv al direcției agricole județene / municipiului București, comisie formată pe plan local dintr-un reprezentant al primăriei, un specialist de la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, un delegat din partea Administrației Naționale de Meteorologie și un specialist al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență".

Cu privire la accesarea fondurilor de rezervă / de intervenție în cazul producerii unor situații de urgență / dezastre, legislația națională privind finanțele publice detaliază după cum urmează:

- a) Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice stabilește următoarele:
 - a. Potrivit art. 30 alin. (1), se constituie Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului;
 - b. Alin. (4) și (5) ale aceluiași articol stabilesc modalitatea de accesare a acestui Fond, astfel:
 - i. Se repartizează unor ordonatori principali de credite ai bugetului de stat și ai bugetelor locale, pe bază de hotărâri ale Guvernului, *pentru finanțarea unor acțiuni urgente în vederea înlăturării efectelor unor calamități naturale și sprijinirii persoanelor fizice sinistrate*; În cursul unui exercițiu bugetar, Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului poate fi majorat de Guvern din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, în funcție de necesitățile privind asigurarea sumelor pentru înlăturarea efectelor calamităților naturale.
 - ii. Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale stabilește, în cuprinsul art. 36, obligativitatea constituirii Fondului de rezervă bugetară la dispoziția consiliului local, județean și al Consiliului General al Municipiului București, precum și a sectoarelor municipiului București, după caz, în cotă de până la 5% din totalul cheltuielilor.
 - 1. Acesta se utilizează la propunerea ordonatorilor principali de credite, pe bază de hotărâri ale consiliilor respective, pentru finanțarea unor cheltuieli urgente sau neprevăzute apărute în cursul exercițiului bugetar,

pentru înlăturarea efectelor unor calamități naturale, precum și pentru acordarea unor ajutoare către alte UAT-uri;

2. Art. 46 alin. (2) al Legii include, în cadrul structurii programelor de investiții publice locale, printre alte categorii de investiții, și "cheltuieli de expertiză, proiectare și de execuție privind consolidările și intervențiile pentru prevenirea sau înlăturarea efectelor produse de acțiuni accidentale și calamități naturale – cutremure, inundații, alunecări, prăbușiri și tasări de teren, incendii, accidente tehnice, precum și cheltuielile legate de realizarea acestora investiții".

Putem deci concluziona faptul că atât Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului, cât și Fondul de rezervă bugetară constituit la nivelul autorităților publice locale, pot fi accesate pentru înlăturarea efectelor producerii unor situații de urgență / dezastre (calamități naturale, în termen generic). Cu alte cuvinte, pentru toate tipurile de riscuri prevăzute în cuprinsul HG nr. 557/2016, inclusiv, deci, pentru accidentele de poluare așa cum sunt referite în această HG.

Teoretic, pot fi accesate inclusiv pentru acoperirea daunelor aduse mediului cauzate de producerea tipurilor de riscuri menționate în cuprinsul HG nr. 557/2016, deci inclusiv de fenomenele meteorologice periculoase (hidro-meteorologice sau altele decât hidrometeorologice).

În ceea ce privește acoperirea prejudiciilor determinate de poluări accidentale, este necesară analizarea incidenței prevederilor OUG nr. 68/2007 privind răspunderea de mediu, ce are un domeniu strict de aplicare și care dă expresie principiului de drept comunitar "poluatorul plătește" (art. 191 alin.(2) TFUE), dar și prevăzute de legea-cadru privind protecția mediului în art. 3 lit. e)). Potrivit OUG nr. 68/2007, de regulă, costurile cu privire la măsurile reparatorii sunt suportate de către operator, cu anumite excepții strict prevăzute de actul normativ. Cu toate acestea, având în vedere celeritatea și necesitatea intervenției, autoritatea județeană pentru protecția mediului poate angaja, în avans, fondurile necesare pentru realizarea măsurilor reparatorii, urmând a le recupera, ulterior, de la operator.

Prin urmare, acolo unde devin aplicabile dispozițiile OUG nr. 68/2007, prejudiciul de mediu determinat de un "operator" în sensul Directivei / OUG nr. 68/2007 urmează a fi recuperat potrivit dispozițiilor specifice.

Pentru toate celelalte situații care nu intră sub incidența OUG nr. 68/2007 dar care reprezintă daune aduse mediului generate de manifestarea tipurilor de riscuri reglementate în HG nr. 557/2016, putem opina că sunt susceptibile a reprezenta temei suficient pentru accesarea Fondului de intervenție la dispoziția Guvernului, respectiv a Fondurilor de rezervă bugetară constituite la nivel local / județean.

Pe de altă parte, se constată că Fondul de Mediu, care este constituit și operat potrivit OUG nr. 196/2005, nu conține prevederi cu privire la o eventualitate acoperire a unor daune de mediu, pentru acele situații neacoperite de prevederile OUG nr. 68/2007.

Accesare fonduri europene

De asemenea, apreciem că este oportun a se analiza în ce măsură documentele completate și elaborate în cadrul procedurii de evaluare și constatare a daunelor, atât la nivel local, cât și la nivel național, în speță Procesul-Verbal de Constatare și Evaluare a Daunelor, respectiv Raportul/ Rapoartele operative ale CLSU de Constatare și Evaluare a Daunelor, să fie acceptate în cadrul procedurilor de accesare a fondurilor europene, internaționale ori private, după caz, spre exemplu, în ceea ce privește alocarea de fonduri pentru proiecte de refacere / reconstrucție ecologică.

Documentele în cauză vor atesta existența și întinderea daunei, inclusiv exprimarea în formă monetară a afectării elementelor de mediu, putând deci servi la construirea soluției tehnice și financiare privind reconstrucția / refacerea ecologică - exemple de programe de finanțare accesibile: PNRR, PODE etc.

3 ELABORAREA ȘI ANALIZA SOLUȚIILOR POSIBILE PENTRU IMPLEMENTAREA UNEI PROCEDURI UNICE PENTRU CONSTATAREA ȘI EVALUAREA LA NIVEL LOCAL A DAUNELOR

Procedura realizată în cadrul acestui proiect are în vedere constatarea și evaluarea daunelor produse de materializarea tipurilor de riscuri specifice MMAP, în speță, fenomene meteorologice periculoase și poluări accidentale. Astfel, aceasta va fi aplicată în mod unitar, la nivel local.

Cu toate acestea, merită subliniat faptul că acesta reprezintă doar un prim pas al sistematizării constatării și evaluării daunelor la nivel local pe toate tipurile de riscuri ce pot produce daune. Ulterior realizării acestei proceduri, este necesar ca toate autoritățile implicate în procesul de constatare și evaluare a daunelor, sub coordonarea IGSU, să conlucreze pentru a alinia toate reglementările ce au în vedere acest proces de constatare și evaluare, indiferent de fenomenul care a produs daunele (inundații, cutremure, incendii, poluări accidentale, fenomene meteo periculoase, secetă, etc) sau de Ministerul de resort, titular al expertizei în domeniul daunei). Acesta este un demers ce excede atribuțiile unui singur Minister, în speța MMAP, acesta fiind mai degrabă, un demers transversal, inter-instituțional ce ar trebui să fie demarat și implementat, în primul rând de către autoritățile cu rol în coordonarea gestionării situațiilor de urgență.

3.1 PROPUNERE DE PROCEDURĂ DE SISTEM* PRIVIND CONSTATAREA ȘI EVALUAREA DAUNELOR PRODUSE DE EVENIMENTELE GENERATE DE TIPURILE DE RISC SPECIFICE MINISTERULUI MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

**Notă: În concordanță cu dispozițiile Ordinului SGG nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice (publicat în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr. 387 din 7 mai 2018), se diferențiază între conceptele de "procedură operațională" și "procedură de sistem", după cum urmează:*

"Procedură operațională (procedură de lucru) - procedură care descrie un proces sau o activitate care se desfășoară la nivelul unuia sau mai multor compartimente dintr-o entitate, fără aplicabilitate la nivelul întregii entități publice;

Procedura de sistem (procedură generală) - descrie un proces sau o activitate care se desfășoară la nivelul entității publice aplicabil/aplicabilă majorității sau tuturor compartimentelor dintr-o entitate publică;"

Apreciem că procedurii de față îi sunt aplicabile condițiile specifice procedurii de sistem, datorită generalității aplicabilității acesteia în ceea ce privește procesul de evaluare și constatare a daunelor, fiind susceptibilă a fi ușor aplicată atât de către reprezentanții autorităților de mediu, cât și de către reprezentanții tuturor celorlalte autorități implicate în procesul de constatare și evaluare a daunelor provocate ca urmare a producerii situațiilor de urgență reglementate de HG nr. 557/2016.

Cuprins

Nr. crt.	Denumirea capitolului din cadrul procedurii	Pg.
	Cuprins	
	Secțiunea 1 – Fenomene meteorologice periculoase	
1	Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul procedurii	
2	Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii	
3	Scopul procedurii	
4	Domeniul de aplicare a procedurii	
5	Documente de referință aplicabile procedurii	
6	Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați în procedura	
7	Descrierea activităților	
8	Responsabilități și răspunderi în derularea activităților	
9	Resurse necesare activităților	
10	Înregistrări, arhivări, anexe	
	Secțiunea 2 – Poluări accidentale	
1	Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul procedurii	
2	Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii	
3	Scopul procedurii	
4	Domeniul de aplicare a procedurii	
5	Documente de referință aplicabile procedurii	
6	Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați în procedura	
7	Descrierea activităților	
8	Responsabilități și răspunderi în derularea activităților	
9	Resurse necesare activităților	
10	Înregistrări, arhivări, anexe	

3.1.1 SECȚIUNEA 1 – FENOMENE METEOROLOGICE PERICULOASE

1. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii

2. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii

3. Scopul procedurii

Scopul prezentei proceduri este acela de a asigura un cadru unitar* pentru desfășurarea activităților de constatare și evaluare la nivel local a daunelor produse de manifestarea următoarelor situații generate de **fenomene meteorologice periculoase**, care fac obiectul reglementărilor cuprinse în HG nr. 557/2016:

- Viscol;
- Furtuni – vânt puternic și / sau precipitații masive;
- Căderi de grindină;
- Căderi masive de zăpadă;
- Tornade;
- Temperaturi extreme;
- Avalanșe
- Fenomene hidro-meteorologice periculoase

*Notă: Deși domeniul de acoperire al proiectului de față vizează doar o parte dintre fenomenele meteorologice periculoase menționate în cuprinsul HG nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc, pe de o parte, cât și o parte dintre situațiile generate de poluările accidentale menționate în cuprinsul HG nr. 557/2016, la promovarea pe cale normativă a Procedurii de sistem este necesar ca MMAP să includă toate tipurile de fenomene meteorologice periculoase, precum și toate situațiile de urgență privind starea mediului generate de tipuri de riscuri aflate în competența MMAP așa cum sunt stabilite în cuprinsul HG nr. 557/2016, pentru asigurarea uniformizării și gradului de completitudine al demersului normativ.

4. Domeniul de aplicare al procedurii

Prezenta procedură descrie responsabilitățile și modul de abordare al autorităților locale relevante pentru a constata și evalua daunele identificate la nivel local, determinate de manifestarea fenomenelor meteorologice periculoase și / sau a poluărilor accidentale generate de fenomenele meteorologice periculoase identificate la punctul 1, complementar procedurilor deja existente realizate la nivel local în baza O.M. 459/78/2019, asupra:

- Vieții oamenilor și bunurilor acestora, precum și asupra vieții animalelor;
- Obiectivelor sociale, administrative, culturale și de patrimoniu;
- Obiectivelor economice (societăți comerciale, platforme industriale, centrale electrice, ferme agro-zootehnice, amenajări piscicole, porturi și altele);
- Căilor de comunicații rutiere, feroviare și navale, rețelelor de alimentare cu energie electrică, gaze, surselor și sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, stațiilor de tratare și epurare, rețelelor de telecomunicații și altele;
- **Capitalului natural** (ecosisteme terestre și acvatice, ape, sol, păduri, specii și habitate, servicii ecosistemice).

Procedura se referă la:

- Constatarea și evaluarea daunelor produse de manifestarea fenomenelor meteorologice periculoase identificate la punctul 1, înregistrate la nivel local, respectiv asupra:
 - Vieții, sănătății și siguranței oamenilor și bunurilor acestora, precum și asupra vieții animalelor domestice;

- Obiectivelor sociale, administrative, culturale și de patrimoniu;
- Obiectivelor economice (societăți comerciale, platforme industriale, centrale electrice, ferme agro-zootehnice, amenajări piscicole, porturi și altele);
- Căilor de comunicații rutiere, feroviare și navale, rețelelor de alimentare cu energie electrică, gaze, surselor și sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, stațiilor de tratare și epurare, rețelelor de telecomunicații și altele;
- **Capitalul natural** (ecosisteme terestre și acvatice, ape, sol, păduri, specii și habitate, servicii ecosistemice).
- Atribuțiile tuturor autorităților/instituțiilor implicate în acțiunile de evaluare/investigare post-eveniment și refacere/reabilitare (acțiuni derulate după revenirea la starea de normalitate);
- Elaborarea de documente de constatare și evaluare a daunelor în vederea alocării de fonduri pentru refacere/reabilitare a obiectivelor afectate.

Procedura se aplică de către persoanele desemnate a face parte din cadrul Comisiilor pentru Constatarea și Evaluarea Daunelor constituite la ordinul Prefectului.

5. Documente de referință aplicabile procedurii

Legislație națională primară

- Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management pentru Situații de Urgență, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2005, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 1/2014 privind unele măsuri în domeniul gestionării situațiilor de urgență și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management pentru Situații de Urgență;
- OUG nr. 46/2019 privind operarea Sistemului de avertizare a populației în situații de urgență "RO-ALERT";
- OUG nr. 68/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu incidență în domeniul managementului situațiilor de urgență și al protecției civile;
- HG nr. 1491/2004 pentru aprobarea Regulamentului - cadru privind structura organizatorică, atribuțiile, funcționarea și dotarea comitetelor și centrelor operative pentru situații de urgență, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 1492/2004 privind principiile de organizare, funcționarea și atribuțiile serviciilor de urgență profesionale, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 642/2005 pentru aprobarea Criteriilor de clasificare a unităților administrativ-teritoriale, instituțiilor publice și operatorilor economici din punct de vedere al protecției civile;
- HG nr. 762/2008 privind aprobarea Strategiei naționale de prevenire a situațiilor de urgență, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc;
- HG nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor;
- OM nr. 910/2010 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comitetului ministerial pentru situații de urgență și a Centrului operativ pentru situații de urgență;
- Ordinul MMP nr 2579/2012 pentru aprobarea fluxului informațional - decizional de avertizare - alarmare în cazul unor situații de urgență generate de riscurile specifice Ministerului Mediului și Pădurilor;
- Ordin MAI nr. 202/2016 pentru aprobarea Structurii-cadru a regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență
- Ordin comun MMAP și MAI nr. 459/78/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră

- Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al ministrului afacerilor interne nr. 97/63/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase având ca efect producerea secetei pedologice
- HG nr. 642/2005 pentru aprobarea Criteriilor de clasificare a unităților administrativ-teritoriale, instituțiilor publice și operatorilor economici din punct de vedere al protecției civile;
- HG nr. 1.491/2004 pentru aprobarea Regulamentului - cadru privind structura organizatorică, atribuțiile, funcționarea și dotarea comitetelor și centrelor operative pentru situații de urgență, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor;
- Ordin comun MT și MAI nr. 1576/161/2017 pentru aprobarea Regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență specifice tipului de risc căderi masive de zăpadă și riscurile asociate acestora
- Ordin comun MADR și MAI nr. 97/63/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase având ca efect producerea secetei pedologice
- PROPUNERE DE PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ PRIVIND GESTIONAREA SITUAȚIILOR DE MEDIU GENERATE DE TIPURILE DE RISCURI AFLATE ÎN COMPETENȚA MMAP
- PROPUNERE DE REGULAMENT PRIVIND GESTIONAREA SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ GENERATE DE FENOMENELE METEOROLOGICE PERICULOASE ALTELE DECÂT CELE REGLEMENTATE PRIN OM NR. 459/78/2019

Alte documente inclusiv reglementări interne, aplicabile activității de constatare și evaluare a daunelor:

- Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- OM nr. 910/2010 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comitetului ministerial pentru situații de urgență și a Centrului operativ pentru situații de urgență;
- Decizia nr. 7/2021 a Președintelui ANPM privind fluxul informațional-decizional de avertizare-alarmare în cazul unor situații de urgență generate de riscurile specifice Ministerului Mediului și Pădurilor;

6. Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați în procedură

În înțelesul propunerii de procedură, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații *

*Notă: Lista privind termenii și expresiile de mai jos se completează în mod corespunzător, la promovarea procedurii de sistem, prin adăugarea listei privind termenii și expresiile deja în vigoare prevăzute cel puțin de următoarele acte normative:

OM nr. 459/78/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente/accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră;

Ordin nr. 1576/161/2017 pentru aprobarea Regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență specifice tipului de risc căderi masive de zăpadă și riscurile asociate acestora;

Ordin nr. 97/63/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase având ca efect producerea secetei pedologice.

- a) Fenomenele meteorologice periculoase - sunt forme de manifestare violentă a vremii ce pot provoca, pe termen mediu și lung, pierderi de vieți omenești, pagube materiale, degradarea mediului ambient și perturbarea activităților economice.
- b) Furtuna - fenomen meteorologic care constă în ploaie și descărcări electrice (fulgere și trăsnete), însoțite aproape întotdeauna și de vânturi puternice.
- c) Viscolul - fenomen atmosferic specific sezonului rece care se manifestă în zonele temperate și reci, cu cel mai mare risc meteo-climatic, din cauza potențialului distructiv și a consecințelor deosebit de grave pe care le poate avea, atât asupra mediului, cât și asupra întregii activități a societății omenești.
- d) Grindina - fenomen meteorologic care se formează ca rezultat al înghețării și creșterii ulterioare, în norii convectivi (Cumulonimbus), a unor picături mari de apă suprarăcită și care prin durată, densitatea și mărimea boabelor de grindină poate genera pagube materiale grave, degradarea mediului ambient și perturbarea activităților economice.
- e) Tornada - fenomen meteorologic cu aspect de furtuni violente în condiții de timp, cu convecție foarte puternică, se manifestă ca un vârtej ciclonic care se învârtă în jurul unei spirale însoțit de vânturi extrem de puternice și generează pierderi de vieți omenești, pagube materiale, degradarea mediului ambient și perturbarea activităților economice.
- f) Depuneri de gheață - fenomen meteorologic generat de înghețul și sublimarea vaporilor de apă determinate de circulația maselor de aer.
- g) Chiciură - fenomen meteorologic caracterizat prin depunere de gheață, provenită în general din înghețarea picăturilor de ceață sau de nor, în stare suprarăcită, pe obiecte a căror suprafață are temperatura negativă sau apropiată de 0 grade Celsius.
- h) Înghețuri timpurii sau târzii - fenomen meteorologic determinat de invazia aerului rece și de răcirea acestuia prin radiație, în nopțile senine. Afectează de regulă stratul din imediata apropiere a solului în perioada de vegetație a plantelor, când temperatura medie zilnică a aerului se menține pozitivă.
- i) Polei - fenomen meteorologic determinat de depunerea de gheață, compactă și netedă, în general transparentă, care provine din înghețarea picăturilor de ploaie sau de burniță suprarăcite, pe obiectele a căror suprafață are o temperatură negativă sau puțin mai mare de 0°C.
- j) Caniculă - valori ale temperaturii maxime (din timpul zilei) care depășesc 35 de grade Celsius, iar valul de căldură reprezintă intervalul de caniculă mai mare de 3 zile consecutive.
- k) Avalanșă - masă de zăpadă care se deplasează pe pantele munților cu înclinare mai mare de 20°, antrenând în mișcare zăpada, pietrele și copacii întâlniți în cale și care generează pierderi de vieți omenești, pagube materiale, degradarea mediului și perturbarea activităților economice.
- l) Investigare/evaluare post-eveniment - ansamblul acțiunilor desfășurate de autoritățile responsabile pentru stabilirea și cuantificarea efectelor, cauzelor și circumstanțelor care au determinat producerea situației de urgență sau evenimente asociate acesteia;
- m) Poluare accidentală - accident/ incident ecologic de orice intensitate și durată care are efecte asupra elementelor de mediu (ecosisteme terestre și acvatice, ape, sol, păduri, specii și habitate, servicii / bunuri ecosistemice) și care pot fi generate de factori de risc precum incendiile și incendiile de vegetație, prăbușirile de construcții și instalații, accidentele, avariile, exploziile și incendiile în industrie, în activități de transport, în activități de depozitare a produselor periculoase” (această definiție poate suferi în continuare modificări)
- n) Evaluare - orice metodă utilizată pentru a măsura, calcula, previziona sau estima niveluri (Legea 104/ 2011, art.3 lit. d)
- o) Refacere/reabilitare – ansamblul măsurilor și acțiunilor planificate, prioritizate și desfășurate ca urmare a procesului de investigare/evaluare post-eveniment pentru restabilirea stării de normalitate
- p) Situație de urgență - eveniment excepțional, cu caracter nonmilitar, care prin amploare și intensitate amenință viața și sănătatea populației, mediul înconjurător, valorile materiale și culturale importante, iar pentru restabilirea stării de normalitate sunt necesare adoptarea de măsuri și acțiuni urgente, alocarea de resurse suplimentare și managementul unitar al forțelor și mijloacelor implicate.
- q) Gestionarea situațiilor de urgență generate de poluări accidentale - identificarea și monitorizarea, înștiințarea factorilor interesați, avertizarea populației, evaluarea, limitarea, înlăturarea sau contracararea factorilor de risc;

- r) Daună adusă mediului – se folosește în sensul definiției aduse prejudiciului asupra mediului, conform art 2, alin. 13, punctele a) -specii și habitate naturale, b) – ape, c) sol din OUG 68/2007
- s) Autoritate competentă de mediu - autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, agențiile județene pentru protecția mediului, Agenția Națională pentru Protecția Ariilor Naturale Protejate, serviciile teritoriale pentru protecția ariilor naturale protejate, Administrația Rezervației Biosferei "Delta Dunării", precum și Garda Națională de Mediu și structurile subordonate acestora;
- t) Ecosistem - complex dinamic de comunități de plante, animale și microorganisme și mediul abiotic, care interacționează într-o unitate funcțională;
- u) Experți - persoane fizice, recunoscute și/sau atestate pe plan național și/sau internațional de către autoritățile competente în domeniu;

7. Abrevieri ale termenilor utilizați în procedură

ANAR	Administrația Națională "Apele Române"
ANANP	Agenția Națională pentru Aarii Naturale Protejate
ANPM	Agenția Națională pentru Protecția Mediului
ARBDD	Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării
CED	Constatarea și evaluarea daunelor
CJ	Consiliul Județean
CMBSU	Comitetul Municipiului București pentru Situații de Urgență
CNAIR	Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere
CN/CJ/CLSU	Comitetul Național/Județean/ Local pentru Situații de Urgență
CN CFR SA	Compania Națională de Căi Ferate CFR SA
CS CED	Comisia de Specialitate pentru Constatarea și Evaluarea Daunelor
DSU	Departamentul pentru Situații de Urgență
GF	Garda Forestieră
GNM	Garda Națională de Mediu
GST	Grup de Suport Tehnic
HG	Hotărâre de Guvern
IGPR	Inspectoratul General al Poliției Române
IGSU	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MApN	Ministerul Apărării Naționale
MCID	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării
ME	Ministerul Economiei
MEd	Ministerul Educației

MDLPA	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
MMAF	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
MS	Ministerul Sănătății
MT	Ministerul Transporturilor
OM	Ordin de ministru
OP	Ordin de prefect
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
PO	Procedură operațională
PS	Procedură de sistem
RoF/ ROF	Regulament de organizare și funcționare
SIPOCA	Sistemul Informatic Programul Operațional Capacitate Administrativă
SNMSU	Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență
STS	Serviciul de Telecomunicații Speciale
STP	Secretariatul Tehnic Permanent
UAT	Unitate administrativ-teritorială

8. Descrierea activității

Pentru realizarea constatării și evaluării bunurilor afectate urmare a producerii unor situații de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase sunt avute în vedere trei faze de lucru:

- Pregătirea și punerea la dispoziție a informațiilor, resurselor, personalului și a modului de lucru în vederea efectuării activităților de constatare și evaluare pe baza rapoartelor operative/ de constatare și evaluare a daunelor realizate la nivel local și județean;
- Evaluarea propriu-zisă;
- Valorificarea/ utilizarea rezultatelor evaluării.

Planificarea activităților.

Autoritățile administrației publice locale și județene au sarcina de a identifica și estima gradele de afectare a unor bunuri, comunități, persoane, obiective socio-economice, a capitalului natural ca urmare a producerii unor fenomene meteorologice periculoase.

La nivel local, în cazul producerii unor daune de tipul celor enumerate mai sus, primarii, în calitatea lor de președinți ai CLSU, sau persoanele desemnate de aceștia, informează operativ ISUJ și COSU MMAF asupra evenimentelor înregistrate pe teritoriul UAT-ului, comunicând Raportul operativ al CLSU (Anexa nr. 1), în cel mai scurt timp cu putință, dar nu mai târziu de 12 ore de la finalizarea etapei de intervenție. Rapoartele operative se transmit la CJSU, ISUJ și COSU MMAF.

Raportul operativ al CLSU va cuprinde:

- O descriere a modului în care s-au produs fenomenele periculoase;
- Situația efectelor produse, a victimelor, a suprafețelor afectate, a construcțiilor etc., la nivel de estimare fizică și valorică³;

³ Acolo unde această informație este disponibilă de la nivel local. Această evaluare reprezintă o estimare la nivel local. Estimarea specializată va fi realizată la nivelul Comisiei de specialiști constituită prin Ordin de Prefect, iar valoarea finală a costurilor de

- Indicarea acelor efecte identificate vizual, fizic pentru a căror estimare a gradului de afectare este necesară expertiză specializată din cadrul instituțiilor cu competențe în domeniul daunelor înregistrate.

Rapoartele se reînnoiesc/completează ori de câte ori evoluția manifestării efectelor fenomenelor meteorologice periculoase cere acest lucru. Funcție de natura efectelor, rapoartele se trimit de către CJSU și către structurile județene de specialitate, pe domenii (Direcția de Agricultură, Consiliul Județean, Agenția pentru Protecția Mediului, ANANP etc.).

La nivel județean se întocmesc Rapoarte-sinteză județene, conform Anexei 2, de către Grupul de Suport Tehnic, pe baza rapoartelor operative primite de la nivel local și a altor informații oferite de către entitățile specializate, dacă este cazul.

Rapoartele operative întocmite la nivel județean vor cuprinde informații despre efectele produse pe fiecare UAT și pe fiecare localitate aparținătoare acestora, precum și centralizarea pe tipuri de obiective/active afectate.

Evaluarea propriu-zisă

Comitetul Județean pentru Situații de Urgență centralizează toate informațiile privind daunele înregistrate la nivel de județ în vederea organizării acțiunii de constatare și evaluare, întocmind Raportul-operativ sinteză (Anexa 2).

În baza informațiilor centralizate la nivel județean, Instituția Prefectului emite ordinul prefectului privind constituirea comisiei/comisiilor de specialiști județene privind constatarea și evaluarea daunelor (CS CED) pentru constatarea și evaluarea daunelor.

În funcție de tipurile și formele daunelor identificate la nivel local, este decisă componența CS CED conform procedurilor în vigoare, pentru a însuma toate domeniile de competență în relație cu tipurile și formele daunelor identificate.

În toate cazurile daunelor produse de fenomene meteorologice periculoase CS CED trebuie să cuprindă și competențe cu privire la daunele aduse mediului, indiferent dacă acestea sunt sau nu raportate la nivel local. Astfel, APM, Structura teritorială a Agenției Naționale pentru Aarii Protejate/ administratori ANP (dacă daunele sunt identificate într-o arie naturală protejată), Comisariatul Județean al Gărzii de Mediu, Garda Forestieră, Administrația Națională "Apele Române" - Administrația Bazinală de Apă / Sistemul de Gospodărire a Apelor, Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării, după caz, iau parte la acțiunile CS CED ori de câte ori Comisia constată și evaluează daune produse de fenomene meteorologice periculoase.

Pentru identificarea facilă a competențelor necesare în constatarea și evaluarea daunelor la nivel județean, în funcție de tipul și forma daunelor înregistrate la nivel local, Instituția Prefectului și CJSU au în vedere implicarea următoarelor autorități în CS CED:

CATEGORII DE BUNURI AFECTATE	ISUJ	CJ	IJC	CL	APM	GNM	ANAR *	ANANP**	ARBDD	CNAIR	CFR	RNP Romsilva	GF	Furniz. / transp. energie electrică	Furniz. / transp. Apă / canal	Furniz. / transp. Gaz
Gospodării	X	X	X													
Obiective administrative	X	X	X	X												
Obiective culturale	X	X	X	X												
Obiective sociale	X	X	X	X												
Obiective economice	X	X	X	X												
Căi de comunicație naționale	X	X	X	X						X						
Căi de comunicație județene	X	X		X												
Căi de comunicație comunale	X	X		X												
Străzi/ drumuri	X	X		X												
Căi de comunicație feroviare	X	X		X							X					
Rețele electrice (utilități publice)	X	X												X		
Rețele de apă (utilități publice)	X	X													X	
Rețele de gaze (utilități publice)	X	X														X
Corpuri de apă subterane / de suprafață	X	X		X	X	X	X	X	X							
Sol	X	X		X	X	X	X	X	X							

CATEGORII DE BUNURI AFECTATE	ISUJ	CJ	IJC	CL	APM	GNM	ANAR *	ANANP**	ARBDD	CNAIR	CFR	RNP Romsilva	GF	Furniz. / transp. energie electrică	Furniz. / transp. Apă / canal	Furniz. / transp. Gaz
Habitat și specii	X	X		X	X	X	X	X	X							
Ecosisteme forestiere	X	X		X	X	X	X	X	X			X	X			
Alte ecosisteme terestre	X	X		X	X	X	X	X	X							
Ecosisteme acvatice	X	X		X	X	X	X	X	X							
Bunuri ecosistemice de producție	X	X		X	X	X	X	X	X							
Bunuri ecosistemice de reglare	X	X		X	X	X	X	X	X							
Bunuri ecosistemice culturale	X	X		X	X	X	X	X	X							
Bunuri ecosistemice de suport	X	X		X	X	X	X	X	X							

*După caz DB/SGA

**Administratorul ariei naturale
protejate

IJS = Inspectoratul Județean în Construcții/ Inspectoratul în Construcții al Municipiului
București

GF = Garda Forestieră

Cu privire la constatarea și evaluarea daunelor produse de fenomene meteorologice periculoase, reprezentanții autorităților competente parcurg următorii pași procedurali:

Etapă	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
Investigare/ evaluare inițială post-eveniment: Activitatea de constatare la nivel local	1	Îndeplinirea pașilor procedurali pentru intervenția operativă în scopul restabilirii stării provizorii de normalitate, conform reglementărilor/ procedurilor în vigoare	Comandantul acțiunii	Până la restabilirea stării provizorii de normalitate
	2	Notificarea Primarului / Primarilor cu privire la restabilirea stării provizorii de normalitate.	Comandantul acțiunii	La finalizarea intervenției
	3	<p>Se convoacă CLSU anterior constituită potrivit prevederilor și cutumelor locale, în vederea constatării și evaluării preliminare a daunelor</p> <p>*Notă nr. 1: CLSU poate solicita sprijinul autorităților cu competențe de mediu pentru identificarea preliminară a efectelor asupra capitalului natural.</p> <p>** Notă nr. 2: Convocarea CJSU pentru constatarea efectelor poate surveni și în absența unei intervenții operative anterioare, pentru acele situații care nu au solicitat desfășurarea acțiunilor de intervenție operativă din partea autorităților competente, dar fenomenul manifestat a produs daune.</p> <p>În această situație, convocarea CLSU poate fi realizată și la solicitări primite din partea proprietarului / administratorului / deținătorului cu orice titlu legal al bunului mobil / imobil afectat, inclusiv din partea autorităților (spre ex. ANANP, pentru situații ce afectează specii / habitate protejate), sau, după caz, prin autosesizare.</p>	Primar	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 12 ore de la finalizarea intervenției operative

Etapa	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
	4	<p>Se organizează deplasarea în teren a membrilor CLSU de la nivelul UAT-ului/lor, unde se procedează la:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. delimitarea <i>preliminară</i> a perimetrului zonei de producere a daunelor determinate de evenimentul/ evenimentele în cauză (prin coordonate GPS / pe hărți); <p>*Notă: Zona de producere a daunelor poate fi reprezentată de zona de manifestare a fenomenului meteorologic periculos, la care se adaugă zona de propagare a efectelor.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. indicarea căilor de propagare a efectelor rezultate ca urmare a evenimentului; 3. constatarea și evaluarea preliminară a daunelor la nivelul receptorilor afectați (cantitativă, calitativă și în valoare monetară estimativă); 4. realizarea de fotografii / realizarea de filmări și / sau strângerea altor tipuri de dovezi în vederea atestării existenței daunelor produse în teren; 5. întocmirea la fața locului a Raportului operativ al CLSU (Anexa 1) <p>În Raportul operativ, pentru componenta de capital natural, în măsura posibilităților/ cu sprijinul autorităților competente, la fața locului se consemnează cât mai multe detalii referitoare la toate tipurile de informații solicitate în Anexa 1- secțiunea tabelară și cea cu privire la detalii suplimentare.</p> <p>În situația în care sunt avariate/distruse bunuri ale patrimoniului construit, este</p>	CLSU	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 8 ore de la convocarea CLSU pentru constatarea și evaluarea primară a daunelor

Etapă	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
		<p>întocmită documentația specifică prevăzută, respectiv Fișa inventar, Fișa tehnică a locuinței și ancheta socială, conform legislației în vigoare și practicilor uzuale.</p> <p>La completarea tabelului din cuprinsul Raportului operativ al CLSU se ține cont de faptul că acesta este obligatoriu să fie completat întocmai, conform cerinței tabelare în ceea ce privește denumirea, deținătorul și poziționarea obiectivului afectat, dacă este avariat sau distrus, precum și descrierea elementelor constructive ale obiectivului.</p>		
	5	<p>Se întocmește Raportul operativ al CLSU (Anexa 1).</p> <p>*Notă nr. 1: Raportul operativ al CLSU conține obligatoriu următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cel puțin o hartă ce identifică zona delimitată final a perimetrului zonei afectate, luând în considerare zona de producere a efectelor evenimentului și zona și căile de propagare a acestora; - fotografiile, filmările pe suport material / electronic, precum și orice alte dovezi constituite pentru atestarea existenței și întinderii daunelor. 	CLSU	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 24 de ore de la revenirea de pe teren
	6	Rapoartele operative ale CLSU întocmite la nivel local se transmit de către președintele CLSU către CJSU	Președintele CLSU	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 12 ore de la finalizare
Convocarea Comisiei de Specialiști pentru Constatarea și Evaluarea Daunelor (CS CED)	7	Se centralizează datele cuprinse în Rapoartele operative ale CLSU, pe UAT-uri și categorii de daune, într-un Raport sinteză la nivel județean (Anexa 2)	CJSU	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 12 ore de la primirea ultimului raport operativ
	8	CJSU transmite obligatoriu Rapoartele operative ale CLSU și Raportul sinteză către autoritățile	CJSU	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 ore de la

Etapa	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
		județene cu competențe în domeniul protecției mediului (APM, ANANP - ST / administratori ANP, GNM - CJ, GF, ANAR - ABA / SGA, ARBDD, după caz)		finalizarea centralizării
	9	<p>Se stabilește componența Comisiei de Specialiști de Constatare și Evaluare de Daune (CS CED), în funcție de categoriile de daune constatate și de competențele instituțiilor responsabile.</p> <p><i>*Notă nr. 1: Ori de câte ori situația notificată are loc în perimetrul sau poate genera efecte asupra ariilor naturale protejate și / sau asupra speciilor și habitatelor protejate, ANANP este membru de drept al CJSU.</i></p> <p><i>**Notă nr. 2: Ori de câte ori sunt înregistrate situații de urgență cauzate de fenomene meteorologice periculoase și sunt raportate daune la nivel local, reprezentanții autorităților de mediu (APM, ANANP - ST / administratori ANP, GNM - CJ, GF, ANAR - ABA / SGA, ARBDD, după caz) pot fi solicitate de către CLSU să sprijine constatarea preliminară a efectelor asupra capitalului natural.</i></p> <p><i>***Notă nr. 3: Ori de câte ori sunt înregistrate situații de urgență cauzate de fenomene meteorologice periculoase care au necesitat intervenție operativă, nu au fost raportate daune și există suspiciuni rezonabile că ar fi putut afecta factori și elemente de mediu (apă, sol, păduri, ecosisteme terestre/acvatice, specii și habitate), STP la solicitarea Președintelui CJSU invită autoritățile de mediu (APM, ANANP - ST / administratori ANP, GNM - CJ, GF, ANAR - ABA / SGA, ARBDD, după caz) în vederea participării la activitățile de constatare și evaluare a posibilelor daune de mediu în cadrul CS CED.</i></p>	STP - CJSU	În cel mai scurt timp posibil

Etapă	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
	10	Se întocmește ordinul prefectului privind constituirea CS CED și se transmite către instituțiile care asigură membrii în cadrul acesteia.	Instituția Prefectului	În cel mai scurt timp posibil
	11	Se desemnează membrii în cadrul CS CED de către șefii instituțiilor care asigură membri în cadrul acesteia. *Nota 1: Cu privire la autoritățile competente în domeniul mediului, acestea vor desemna, ori de câte ori este posibil, aceleași persoane/ persoane din aceleași departamente care au participat în faza de intervenție, dacă este cazul sau care au sprijinit CLSU în stabilirea elementelor de mediu afectate, dacă a fost solicitat	Șefii instituțiilor care asigură membri în cadrul CS CED	În cel mai scurt timp posibil
Constatarea și evaluarea în teren a daunelor de către CS CED	12	Se organizează deplasarea membrilor CS CED în teren pentru constatarea fizică a daunelor, pe domenii de competență tehnică și administrativă. Funcție de datele și informațiile cuprinse în Raportul operativ-sinteză, de expertiza tehnică a membrilor CS CED este posibil să fie necesară o documentare anterioară deplasării cu privire la caracteristicile zonei afectate.	Membrii CS CED	În cel mai scurt timp posibil
	13	Membrii CS CED <i>cu competențe tehnice specifice necesare constatării și evaluării daunelor identificate și/sau cu competențe privind punerea în siguranță la fața locului (dacă este cazul)</i> , se deplasează în teren, în funcție de tipul și forma daunelor identificate în Rapoartele operative ale CLSU, în scopul atestării existenței și întinderii daunelor menționate în cadrul rapoartelor locale. * Nota nr. 1: În măsura în care autoritățile de mediu consideră suficiente informațiile culese cu ocazia deplasării în teren alături de	CS CED	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 24 de ore de la centralizare. <i>Durata vizitelor în teren poate varia în funcție de complexitatea și aria de întindere a daunelor raportate.</i>

Etapa	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
		<p>CLSU, reîntoarcerea acestora pe teren alături de Comisia de specialiști de la nivel județean, rămâne la latitudinea acestora.</p> <p><i>*Notă nr. 2: Constatarea și estimarea preliminară în valoare monetară a daunelor se realizează la fața locului, acolo unde este posibil (ex: avarii/distrugerii asupra locuințelor) și se consemnează în Procesul verbal de CED (Anexa 3). Evaluarea finală în valoare monetară a daunelor constatate în teren se finalizează odată cu completarea Procesului verbal CED, la birou.</i></p> <p>În Procesul verbal de constatare și evaluare, pentru componenta de mediu natural, la fața locului se consemnează toate elementele solicitate prin Anexa 3.</p> <p><i>*Notă nr. 3: În vederea întocmirii Raportului, se va proceda la delimitarea finală a perimetrului zonei afectate, luând în considerare zona de producere a efectelor evenimentului și zona și căile de propagare a acestora, inclusiv eventuale poluări accidentale / efect de domino (prin coordonate GPS / pe hărți), plecând de la delimitarea preliminară a zonei consemnate în Raportul operativ al CLSU;</i></p> <p><i>*Notă nr. 4: Activitățile din teren ale membrilor Comisiei au loc în prezența Primarului UAT-ului/ persoanei desemnate de acesta și , dacă este posibil, în prezența proprietarului/administratorului bunului dăunat</i></p> <p>În cadrul activităților de teren se realizează fotografii cu situația din teren.</p> <p>În situația în care sunt avariate/distruse bunuri ale patrimoniului construit, va fi întocmită documentația specifică</p>		

Etapa	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
		<p>prevăzută, respectiv Fișa inventar, Fișa tehnică a locuinței și ancheta socială, conform legislației în vigoare și practicilor uzuale.</p> <p>La completarea tabelului aferent Procesului verbal de constatare și evaluare a daunelor se va ține cont de faptul că acesta este obligatoriu să fie completat întocmai, conform cerinței tabelare în ceea ce privește denumirea, deținătorul și poziționare obiectivului afectat, dacă este avariat sau distrus, precum și descrierea elementelor constructive ale obiectivului.</p>		
Constatarea și evaluarea daunelor de către CS CED - etapa de birou	14	<p>După încheierea activităților din teren, se completează Procesul-verbal de CED (Anexa 3) cu detaliile colectate, în expresie fizică, pe teren. Procesul-verbal CED conține obligatoriu și următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cel puțin o hartă ce identifică zona delimitată final a perimetrului zonei afectate, luând în considerare zona de producere a efectelor evenimentului și zona și căile de propagare a acestora; - Rapoartele operative întocmite la fața locului; - fotografiile, filmările pe suport material / electronic, precum și orice alte dovezi constituite pentru atestarea existenței și întinderii daunelor. <p>Datele și informațiile colectate din teren se pot completa cu calcule, modelări numerice și analize spațiale, necesare pentru o mai bună delimitare a perimetrului zonei afectate.</p>	CS CED	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 12 de ore de la finalizarea activităților de teren
	15	În vederea finalizării Procesului-verbal CED, se realizează evaluarea daunelor constatate la nivel local și	CS CED	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai

Etapă	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
		județean, în expresie monetară, prin aplicarea, ori de câte ori este posibil, a metodelor și tehnicilor de evaluare prezentate în cuprinsul Anexei 4 sau oricăror altor metodologii și tehnici considerate potrivite de specialiștii din Comisie.		târziu de 48 ore de la întoarcerea din teren
	<p>În situația în care, pentru daunele raportate și constatate, CS CED nu poate aplica vreuna din metodele și tehnicile de evaluare cuprinse în Anexa 4 a acestei proceduri, Comisia, cu sprijinul CJSU/ Instituției Prefectului, poate solicita proprietarului/deținătorului/administratorului bunului avariât să pună la dispoziția CS CED un raport de evaluare tehnică și valorică a refacerii/reabilitării/repunerii în funcțiune a bunului avariât/distrus, realizat de un expert atestat/ recunoscut/ avizat de instituțiile abilitate. Cheltuielile pentru expertizare cad în sarcina proprietarului/deținătorului/administratorului bunului avariât.</p> <p>CS CED completează Procesul-verbal de constatare și evaluare cu evaluarea fizică și valorică a daunelor pe care le poate evalua, iar pentru daunele care necesită expertiză specializată, completează doar evaluarea în expresie fizică și monetară estimată preliminar.</p> <p>Într-o astfel de situație, CS CED face mențiune în Procesul-verbal de constatare și evaluare a daunelor cu privire la imposibilitatea justificată de aplicare a metodelor și tehnicilor de evaluare cuprinse în Anexa 4 sau orice alte metode similare și cu privire la solicitarea adresată proprietarului/deținătorului/administratorului bunului dăunat de a furniza o evaluare tehnică și monetară a daunei suferite. Evaluarea tehnică și monetară specializată trebuie realizată în maxim 15 zile de la primirea solicitării din partea CS CED, prin intermediul CJSU/ Instituției Prefectului, fără a depăși termenul general de 30 zile de la constatarea daunei în Procesul-verbal de CED.</p> <p>Raportul de evaluare specializat trebuie pus la dispoziția CS CED pentru completarea Procesului-verbal de CED (Anexa 2) ce stă la baza elaborării proiectului de HG pentru solicitarea de fonduri de remediere/reabilitare și a Raportului sinteză al CLSU cu privire la eveniment.</p>			
	15.	Se finalizează Raportul sinteză ⁴ județean de constatare și evaluare a daunelor și se transmite către Prefect și/sau CJSU, în funcție de reglementările sau practicile locale.	STP al CJSU	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 30 zile de la constituirea CS CED, cu excepția cazurilor în care este necesară expertiză tehnică suplimentară
Finalizarea procedurii de	16	Se convoacă CJSU în vederea prezentării și aprobării Raportului -	Prefect	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 5 zile de la

⁴ Realizat conform procedurilor în vigoare pentru toate situațiile de urgență, cu includerea în conținutul acestora și a elementelor descrise și evaluate în cadrul Anexei 2 a prezentei proceduri.

Etapa	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
constatare și evaluare a daunelor		sinteză al CJSU, urmat de emiterea hotărârii CJSU.		emiterea Raportul - sinteză al CJSU
	17	Se transmite Raportul - sinteză al CJSU însoțit de hotărârea CJSU, către MAI, MMAP, IGSU și / sau alte autorități relevante.	Prefect	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 5 zile de la emiterea hotărârii CJSU
	18.	După caz, se întocmește un proiect de hotărâre de guvern de alocare de fonduri pentru refacerea obiectivelor afectate.	Prefect / Instituția Prefectului	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 15 zile de la emiterea hotărârii CJSU
	19.	Colectarea, îndosărierea și arhivarea documentelor întocmite care privesc evoluția și efectele fenomenului periculos manifestat	Instituția Prefectului	De îndată
Transparență și întărirea capacității instituționale	20.	Instituția Prefectului realizează sinteze, analize și statistici periodice (cel puțin anuale) cu privire la daunele produse de fenomenele meteorologice periculoase, pe care le aduce la cunoștința publicului și a factorilor interesați.	Instituția Prefectului	15 martie al fiecărui an, pentru anul anterior
	21.	În vederea îmbunătățirii prezentei proceduri, se încurajează schimbul de bune practici și lecții învățate, între Instituții ale Prefectului și alte autorități publice, la nivel național și / sau internațional.	Instituția Prefectului	Continuu
<i>Prezenta procedură se continuă cu etapele specifice acțiunilor de refacere/reabilitare (acțiuni derulate după revenirea la starea de normalitate), conform prevederilor HG nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc.</i>				

9. Resurse necesare activităților

Resursele necesare desfășurării activităților pentru implementarea procedurii se împart în 3 categorii:

a. Resurse materiale:

- Mobilier pentru personal;
- Mobilier pentru stocarea documentelor/dosarelor;
- PC-uri/laptop-uri cu acces la internet (pentru accesarea poștei electronice) și la rețeaua proprie;

- Linie telefonică/fax;
 - Copiator/scanner/imprimantă;
 - Consumabile specifice activității;
 - Camere foto-video;
 - GPS;
 - Infrastructura și echipamentele necesare pentru deplasarea la fața locului a specialiștilor/membrilor comisiilor în vederea delimitării zonei afectate și a constatării și evaluării daunelor.
- b. Resurse umane:
- Personal calificat cu experiență corespunzătoare pentru toate activitățile prevăzute de procedură;
 - Personal instruit cu privire la responsabilitățile și modul de acțiune specifice prevăzute de procedură.
- c. Resurse financiare:
- Asigurarea resurselor financiare necesare desfășurării activității de evaluare și constatare a daunelor produse de fenomenele meteorologice periculoase și/sau poluările accidentale (deplasări în teren, efectuarea de măsurători neplanificate etc.);
 - Asigurarea resurselor financiare necesare pentru gestionarea cheltuielilor cu evaluarea monetară a daunelor în cazul necesității implicării expertizei tehnice suplimentare, în situațiile în care aceasta revine uneia dintre autoritățile implicate în prezenta procedură.

10. Înregistrări, arhivări, anexe

Documentele generate de această procedură se înregistrează în sistemul de înregistrare al fiecărei entități în parte, conform reglementărilor în vigoare.

Documentele se arhivează în format scris și în format electronic, iar la nivel COSU MMAP, pentru aplicația Dispecerat se va crea o bază de date în format electronic care va fi periodic arhivată.

Anexe

- Anexa nr. 1 – Structura Raportului operativ al CLSU privind constatarea-evaluarea daunelor produse de fenomene meteorologice periculoase și/sau poluări accidentale, la nivel local
- Anexa nr. 2 – Structura Raportului operativ sinteză al CJSU privind constatarea-evaluarea daunelor produse de fenomene meteorologice periculoase și/sau poluări accidentale, la nivel județean
- Anexa nr. 3 – Structura Procesului-verbal de constatare și evaluare a daunelor al CS CED produse de fenomene meteorologice periculoase și/sau poluări accidentale, la nivel județean
- Anexa nr. 4 – Ghid metodologic privind metodele și tehnicile de evaluare monetară a daunelor

3.1.2 SECȚIUNEA 2 – POLUĂRI ACCIDENTALE

1. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii

2. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii

3. Scopul procedurii

Scopul prezentei proceduri este acela de a asigura un cadru unitar* pentru desfășurarea activităților de constatare și evaluare la nivel local a daunelor produse de manifestarea următoarelor situații generate de **poluări accidentale**, care fac obiectul reglementărilor cuprinse în HG nr. 557/2016:

- Accidente, avarii, explozii și incendii în industrie, inclusiv prăbușiri de teren cauzate de exploatarea miniere sau alte activități tehnologice;
- Accidente, avarii, explozii și incendii în activități de transport și depozitare produse periculoase;

- Accidente, avarii, explozii și incendii în activități de transport (terestre, aeriene, navale).

*Notă: Deși domeniul de acoperire al proiectului de față vizează doar o parte dintre fenomenele meteorologice periculoase menționate în cuprinsul HG nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc, pe de o parte, cât și o parte dintre situațiile generate de poluările accidentale menționate în cuprinsul HG nr. 557/2016, la promovarea pe cale normativă a Procedurii de sistem este necesar ca MMAP să includă toate tipurile de fenomene meteorologice periculoase, precum și toate situațiile de urgență privind starea mediului generate de tipuri de riscuri aflate în competența MMAP așa cum sunt stabilite în cuprinsul HG nr. 557/2016, pentru asigurarea uniformizării și gradului de completitudine al demersului normativ.

**Notă: Ori de câte ori devin incidente prevederile OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului sau, după caz, ale OUG 68/2007 privind răspunderea de mediu, se aplică prevederile acestora, responsabilitatea CS CED rămâne doar asupra constatării și evaluării daunelor aduse obiectivelor socio-umane.

4. Domeniul de aplicare al procedurii

Prezenta procedură descrie responsabilitățile și modul de abordare al autorităților locale relevante pentru a constata și evalua pagubele identificate la nivel local, determinate de manifestarea poluărilor accidentale identificate la punctul 1, complementar procedurilor deja existente realizate la nivel local în baza O.M. 459/78/2019, asupra:

- Vieții oamenilor și bunurilor acestora, precum și asupra vieții animalelor;
- Obiectivelor sociale, administrative, culturale și de patrimoniu;
- Obiectivelor economice (societăți comerciale, platforme industriale, centrale electrice, ferme agro-zootehnice, amenajări piscicole, porturi și altele);
- Căilor de comunicații rutiere, feroviare și navale, rețelilor de alimentare cu energie electrică, gaze, surselor și sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, stațiilor de tratare și epurare, rețelilor de telecomunicații și altele;
- **Capitalului natural** (ecosisteme terestre și acvatice, ape, sol, păduri, specii și habitate, servicii ecosistemice).

Procedura se referă la:

- Constatarea și evaluarea daunelor produse de manifestarea situațiilor identificate la punctul 1 ce generează **poluări accidentale**, înregistrate la nivel local, respectiv asupra:
 - Vieții, sănătății și siguranței oamenilor și bunurilor acestora, precum și asupra vieții animalelor domestice;
 - Obiectivelor sociale, administrative, culturale și de patrimoniu;
 - Obiectivelor economice (societăți comerciale, platforme industriale, centrale electrice, ferme agro-zootehnice, amenajări piscicole, porturi și altele);
 - Căilor de comunicații rutiere, feroviare și navale, rețelilor de alimentare cu energie electrică, gaze, surselor și sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, stațiilor de tratare și epurare, rețelilor de telecomunicații și altele;
 - **Capitalului natural** (ecosisteme terestre și acvatice, ape, sol, păduri, specii și habitate, servicii ecosistemice).
- Atribuțiile tuturor autorităților/instituțiilor implicate în acțiunile de evaluare/investigare post-eveniment și refacere/reabilitare (acțiuni derulate după revenirea la starea de normalitate);
- Elaborarea de documente de constatare și evaluare a pagubelor în vederea alocării de fonduri pentru refacere/reabilitare a obiectivelor afectate.

Procedura se aplică de către persoanele desemnate a face parte din cadrul Comisiilor pentru Constatarea și Evaluarea Daunelor constituite la ordinul Primarului/Prefectului.

Ori de câte ori este posibil, se urmărește ca reprezentanții autorităților de mediu (APM, GNM – CJ, ANANP, după caz) care au fost implicați în etapa operativă de intervenție și răspuns în cadrul procesului de

management al situației de urgență, să fie implicați și în etapa de constatare și evaluare a daunelor de mediu, atât la nivel local, cât și la nivel județean, în vederea asigurării continuității informaționale și a unei abordării integrate funcționale, pe de o parte, dar și pentru a asigura coordonarea metodologică cu privire la constatarea și evaluarea daunelor de mediu – în mod deosebit asupra elementelor de mediu: ape, solului, pădurilor, ecosistemelor acvatice și terestre, speciilor și habitatelor protejate.

5. Documente de referință aplicabile procedurii

Legislație națională primară

- HG nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc;
- Regulament privind gestionarea situațiilor de **urgență generate de fenomene meteorologice periculoase, altele decât cele reglementate prin Ordin nr. 459/78/2019** privind aprobarea regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră;
- OUG nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management pentru Situații de Urgență;
- Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă – Republicare;
- HG nr. 762/2008 privind aprobarea Strategiei naționale de prevenire a situațiilor de urgență;
- OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul MMP nr 2579/2012 pentru aprobarea fluxului informațional - decizional de avertizare - alarmare în cazul unor situații de urgență generate de riscurile specifice Ministrului Mediului și Pădurilor;
- OM nr. 910/2010 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comitetului ministerial pentru situații de urgență și a Centrului operativ pentru situații de urgență;
- OM nr. 202/2016 pentru aprobarea Structurii-cadru a regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență;
- OUG nr. 1/2014 privind unele măsuri în domeniul gestionării situațiilor de urgență și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management pentru Situații de Urgență;
- Ordinul ministrului apelor și pădurilor și al ministrului afacerilor interne nr. 459/78/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene hidrometeorologice periculoase având ca efect producerea de inundații, secetă hidrologică, precum și incidente / accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursurile de apă și poluări marine în zona costieră;
- Ordinul ministrului transporturilor și al ministrului afacerilor interne nr. 1576/161/2017 pentru aprobarea Regulamentului de gestionare a situațiilor de urgență specifice tipului de risc căderi masive de zăpadă și riscurile asociate acestora;
- HG nr. 642/2005 pentru aprobarea Criteriilor de clasificare a unităților administrativ-teritoriale, instituțiilor publice și operatorilor economici din punct de vedere al protecției civile;
- OUG nr. 46/2019 privind operarea Sistemului de avertizare a populației în situații de urgență "RO-ALERT";
- HG nr. 1.491/2004 pentru aprobarea Regulamentului - cadru privind structura organizatorică, atribuțiile, funcționarea și dotarea comitetelor și centrelor operative pentru situații de urgență, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor;
- Legea nr. 74/2019 privind gestionarea siturilor potențial contaminate și a celor contaminate;
- Ordinul nr. 1423/2020 privind aprobarea Metodologiei de investigare a siturilor potențial contaminate și a celor contaminate;
- Ordinul nr. 267/346/2021 privind metodologia de remediere a siturilor contaminate;
- Ordinul nr. 756/1997 pentru aprobarea Reglementării privind evaluarea poluării mediului;
- OUG nr. 68/2007 privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea prejudiciului asupra mediului, inclusiv Anexa nr. 3 – Activitățile pentru care răspunderea este obiectivă

Alte documente inclusiv reglementări interne, aplicabile activității de constatare și evaluare a daunelor

-
- Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- OM nr. 910/2010 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comitetului ministerial pentru situații de urgență și a Centrului operativ pentru situații de urgență;
- Decizia nr. 7/2021 a Președintelui ANPM privind fluxul informațional-decizional de avertizare-alarmare în cazul unor situații de urgență generate de riscurile specifice Ministrului Mediului și Pădurilor.

6. Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați în procedură

În înțelesul propunerii de procedură, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) Situație de urgență - eveniment excepțional, cu caracter nonmilitar, care prin amploare și intensitate amenință viața și sănătatea populației, mediul înconjurător, valorile materiale și culturale importante, iar pentru restabilirea stării de normalitate sunt necesare adoptarea de măsuri și acțiuni urgente, alocarea de resurse suplimentare și managementul unitar al forțelor și mijloacelor implicate.
- b) Gestionarea situațiilor de urgență generate de poluări accidentale - identificarea și monitorizarea, înștiințarea factorilor interesați, avertizarea populației, evaluarea, limitarea, înlăturarea sau contracararea factorilor de risc;
- c) Investigare/evaluare post-eveniment – ansamblul acțiunilor desfășurate de autoritățile responsabile pentru stabilirea și cuantificarea efectelor, cauzelor și circumstanțelor care au determinat producerea situației de urgență sau evenimente asociate acestuia;
- d) Poluant - orice substanță, preparat sub formă solidă, lichidă, gazoasă sau sub formă de vapori ori de energie, radiație electromagnetică, ionizantă, termică, fonică sau vibrații care, introdusă în mediu, modifică echilibrul constituenților acestuia și al organismelor vii și aduce daune bunurilor materiale;
- e) Poluare - introducerea directă sau indirectă a unui poluant care poate aduce prejudicii sănătății umane și/sau calității mediului, dăuna bunurilor materiale ori cauza o deteriorare sau o împiedicare a utilizării mediului în scop recreativ sau în alte scopuri legitime;
- f) *Poluare accidentală* - accident/ incident ecologic de orice intensitate și durată care are efecte asupra elementelor de mediu (ecosisteme terestre și acvatice, ape, sol, păduri, specii și habitate, servicii / bunuri ecosistemice) și care pot fi generate de factori de risc precum incendiile și incendiile de vegetație, prăbușirile de construcții și instalații, accidentele, avariile, exploziile și incendiile în industrie, în activități de transport, în activități de depozitare a produselor periculoase” (*această definiție poate suferi în continuare modificări*);
- g) Prevenirea și combaterea efectelor poluărilor accidentale - totalitatea măsurilor și acțiunilor care implică: măsuri de prevenire, mijloace și construcții cu rol de apărare și pregătire pentru intervenții, acțiuni operative de urmărire a unei de poluare, limitarea răspândirii, colectarea, neutralizarea și distrugerea poluanților; măsuri pentru restabilirea situației normale și refacerea echilibrului ecologic;
- h) Refacere/reabilitare – ansamblul măsurilor și acțiunilor planificate, prioritizate și desfășurate ca urmare a procesului de investigare/evaluare post-eveniment pentru restabilirea stării de normalitate;
- i) Riscuri tehnologice (conform HG nr. 547/2005 pentru aprobarea Strategiei naționale de protecție civilă) - totalitatea evenimentelor datorate acțiunii umane, involuntare sau intenționate, care conferă elementelor infrastructurii probabilitatea de a funcționa în limite cuprinse între normal și periculos până la dezastre cu efecte distructive asupra siguranței cetățenilor, bunurilor materiale, valorilor de patrimoniu;
- j) Daună adusă mediului – se folosește în sensul definiției aduse prejudiciului asupra mediului, conform art 2, alin. 13, punctele a) -specii și habitate naturale, b) – ape, c) sol din OUG 68/2007
- k) Arie naturală protejată - zonă terestră, acvatică și/sau subterană, cu perimetru legal stabilit și având un regim special de ocrotire și conservare, în care există specii de plante și animale sălbatice, elemente și formațiuni biogeografice, peisagistice, geologice, paleontologice, speologice sau de altă natură, cu valoare ecologică, științifică sau culturală deosebită;

- l) Autoritate competentă de mediu - autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, agențiile județene pentru protecția mediului, Agenția Națională pentru Protecția Ariilor Naturale Protejate, serviciile teritoriale pentru protecția ariilor naturale protejate, Administrația Rezervației Biosferei "Delta Dunării", precum și Garda Națională de Mediu și structurile subordonate acestora;
- m) Ecosistem - complex dinamic de comunități de plante, animale și microorganisme și mediul abiotic, care interacționează într-o unitate funcțională;
- n) Experți - persoane fizice, recunoscute și/sau atestate pe plan național și/sau internațional de către autoritățile competente în domeniu;
- o) Evaluare - orice metodă utilizată pentru a măsura, calcula, previziona sau estima niveluri (Legea 104/2011, art.3 lit. d)

Abrevieri ale termenilor utilizați în procedură

ANAR	Administrația Națională "Apele Române"
ANANP	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate
ANPM	Agenția Națională pentru Protecția Mediului
ARBDD	Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării
CED	Constatarea și evaluarea daunelor
CJ	Consiliul Județean
CMBSU	Comitetul Municipiului București pentru Situații de Urgență
CNAIR	Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere
CN/CJ/CLSU	Comitetul Național/Județean/ Local pentru Situații de Urgență
CN CFR SA	Compania Națională de Căi Ferate CFR SA
CS CED	Comisia de Specialiști pentru Constatarea și Evaluarea Daunelor
DSU	Departamentul pentru Situații de Urgență
GF	Garda forestieră
GNM	Garda Națională de Mediu
GST	Grup de Suport Tehnic
HG	Hotărâre de Guvern
IGPR	Inspectoratul General al Poliției Române
IGSU	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MApN	Ministerul Apărării Naționale
MCID	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării
ME	Ministerul Economiei
MEd	Ministerul Educației

MDLPA	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
MMAP	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
MS	Ministerul Sănătății
MT	Ministerul Transporturilor
OM	Ordin de ministru
OP	Ordin de prefect
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
PO	Procedură operațională
PS	Procedură de sistem
RoF/ ROF	Regulament de organizare și funcționare
SIPOCA	Sistemul Informatic Programul Operațional Capacitate Administrativă
SNMSU	Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență
STS	Serviciul de Telecomunicații Speciale
STP	Secretariatul Tehnic Permanent
UAT	Unitate administrativ-teritorială

1. Descrierea activității

Pentru realizarea constatării și evaluării bunurilor afectate urmare a producerii unor poluări accidentale sunt avute în vedere de trei faze de lucru:

- Pregătirea și punerea la dispoziție a informațiilor, resurselor, personalului și a modului de lucru în vederea efectuării activităților de constatare și evaluare pe baza rapoartelor de evaluare și constatare a daunelor realizate la nivel local și județean;
- Evaluarea propriu-zisă;
- Valorificarea/ utilizarea rezultatelor evaluării.

Planificarea activităților

Autoritățile administrației publice locale și județene au sarcina de a identifica și estima gradele de afectare a unor bunuri, comunități, persoane, obiective socio-economice, **a capitalului natural**, ca urmare a producerii poluărilor accidentale.

La nivel local, în cazul producerii unor daune de tipul celor enumerate mai sus, primarii, în calitatea lor de președinți ai CLSU, sau persoanele desemnate de aceștia, informează operativ ISUJ și COSU MMAP asupra evenimentelor înregistrate pe teritoriul UAT-ului, comunicând Raportul operativ al CLSU (Anexa nr. 1), în cel mai scurt timp cu putință, dar nu mai târziu de 12 ore de la finalizarea etapei de intervenție. Rapoartele operative se transmit la CJSU, ISUJ și COSU MMAP.

Raportul operativ al CLSU va cuprinde:

- O descriere a modului în care s-au produs evenimentele;

- Situația daunelor produse, a victimelor, a suprafețelor afectate, a construcțiilor etc., la nivel de estimare fizică și valorică⁵;
- Indicarea acelor daune identificate vizual, fizic pentru a căror estimare a gradului de afectare este necesară expertiză specializată din cadrul instituțiilor cu competențe în domeniul daunelor înregistrate.

Rapoartele se reînnoiesc/completează ori de câte ori evoluția manifestării efectelor poluărilor accidentale cere acest lucru. Funcție de natura efectelor, rapoartele se trimit de către CJSU și către structurile județene de specialitate, pe domenii (Consiliul Județean, Direcția de Agricultură, Agenția pentru Protecția Mediului, ANANP etc).

La nivel județean se întocmesc Rapoarte-sinteză județene, conform Anexei 2, de către Grupul de Suport Tehnic, pe baza rapoartelor operative primite de la nivel local și a altor informații oferite de către entitățile specializate, dacă este cazul.

Rapoartele operative întocmite la nivel județean vor cuprinde informații despre efectele produse pe fiecare UAT și pe fiecare localitate aparținătoare acestora, precum și centralizarea pe tipuri de obiective/active afectate.

Evaluarea propriu-zisă

Comitetul Județean pentru Situații de Urgență centralizează toate informațiile privind daunele înregistrate la nivel de județ în vederea organizării acțiunii de constatare și evaluare, întocmind Raportul-operativ sinteză (Anexa 2).

În baza informațiilor centralizate la nivel județean, Instituția Prefectului emite ordinul prefectului privind constituirea comisiei/comisiilor de specialiști județene pentru constatarea și evaluarea daunelor (CS CED).

În funcție de tipurile și formele daunelor identificate la nivel local, este decisă componența CS CED conform procedurilor în vigoare, pentru a însuma toate domeniile de competență în relație cu tipurile și formele daunelor identificate. În toate cazurile daunelor produse de poluări accidentale, CS CED trebuie să cuprindă și competențe cu privire la daunele aduse mediului, indiferent dacă acestea sunt sau nu raportate la nivel local. Astfel, APM, Structura teritorială a Agenției Naționale pentru Aarii Protejate/ administratori ANP (dacă daunele sunt identificate într-o arie naturală protejată), Comisariatul Județean al Gărzii de Mediu, Garda Forestieră, Administrația Națională "Apele Române" - Administrația Bazinală de Apă / Sistemul de Gospodărire a Apelor, Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării, după caz, iau parte la acțiunile CS CED ori de câte ori Comisia constată și evaluează daune produse de poluări accidentale.

Pentru identificarea facilă a competențelor necesare în constatarea și evaluarea daunelor la nivel județean, în funcție de tipul și forma daunelor înregistrate la nivel local, Instituția Prefectului și CJSU au în vedere implicarea următoarelor autorități în CS CED:

⁵ Acolo unde această informație este disponibilă de la nivel local. Această evaluare reprezintă o estimare la nivel local. Estimarea specializată va fi realizată la nivelul Comisiei de specialiști constituită prin Ordin de Prefect, iar valoarea finală a costurilor de refacere/reabilitare va fi stabilită prin expertize tehnice/ studii de fezabilitate în sarcina proprietarului/ deținătorului/ administratorului bunului avariat.

CATEGORII DE BUNURI AFECTATE	ISUJ	CJ	IJC	CL	APM	GNM	ANAR *	ANANP**	ARBDD	CNAIR	CFR	RNP Romsilva	GF	Furniz. / transp. energie electrică	Furniz. / transp. Apă / canal	Furniz. / transp. Gaz
Gospodării	X	X	X													
Obiective administrative	X	X	X	X												
Obiective culturale	X	X	X	X												
Obiective sociale	X	X	X	X												
Obiective economice	X	X	X	X												
Căi de comunicație naționale	X	X	X	X						X						
Căi de comunicație județene	X	X		X												
Căi de comunicație comunale	X	X		X												
Străzi/ drumuri	X	X		X												
Căi de comunicație feroviare	X	X		X							X					
Rețele electrice (utilități publice)	X	X												X		
Rețele de apă (utilități publice)	X	X													X	
Rețele de gaze (utilități publice)	X	X														X
Corpuri de apă subterane / de suprafață	X	X		X	X	X	X	X	X							
Sol	X	X		X	X	X	X	X	X							

CATEGORII DE BUNURI AFECTATE	ISUJ	CJ	IJC	CL	APM	GNM	ANAR *	ANANP**	ARBDD	CNAIR	CFR	RNP Romsilva	GF	Furniz. / transp. energie electrică	Furniz. / transp. Apă / canal	Furniz. / transp. Gaz
Habitatate și specii	X	X		X	X	X	X	X	X							
Ecosisteme forestiere	X	X		X	X	X	X	X	X			X	X			
Alte ecosisteme terestre	X	X		X	X	X	X	X	X							
Ecosisteme acvatice	X	X		X	X	X	X	X	X							
Bunuri ecosistemice de producție	X	X		X	X	X	X	X	X							
Bunuri ecosistemice de reglare	X	X		X	X	X	X	X	X							
Bunuri ecosistemice culturale	X	X		X	X	X	X	X	X							
Bunuri ecosistemice de suport	X	X		X	X	X	X	X	X							

*După caz DB/SGA

**Administratorul ariei naturale
protejate

IJS = Inspectoratul Județean în Construcții/ Inspectoratul în Construcții al Municipiului
București

GF = Garda Forestieră

Cu privire la constatarea și evaluarea daunelor produse de poluări accidentale, reprezentanții autorităților competente parcurg următorii pași procedurali:

Etapa	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
Investigare/evaluare inițială post-eveniment: Activitatea Comisiei de constatare și evaluare a daunelor (CED) la nivel local	1	Îndeplinirea pașilor procedurali pentru intervenția operativă pentru limitarea extinderii poluării în scopul restabilirii stării provizorii de normalitate, conform reglementărilor/procedurilor în vigoare	Comandantul acțiunii	Până la restabilirea stării provizorii de normalitate
	<p>În situația <u>daunelor aduse mediului</u> cauzate de un eveniment de tip poluare accidentală, ori de câte ori devin incidente prevederile OUG nr. 68/2007 ca expresie a principiului de drept "poluatorul plătește", autoritățile de mediu, în principal APM și GNM, respectiv ANANP și /sau ARBDD, după caz, devin autoritățile competente pentru stabilirea și luarea măsurilor reparatorii și / sau reconstrucție / reabilitare, precum și pentru evaluarea caracterului semnificativ al daunei asupra mediului.</p> <p>GNM, conform prevederilor legale în vigoare, este autoritatea competentă pentru a constata existența daunei asupra mediului, precum și pentru identificarea operatorului responsabil, prin Comisariatele Județene.</p> <p>Cu titlu de excepție, APM poate lua măsurile reparatorii necesare, în condițiile legii.</p> <p>În mod similar, ori de câte ori devin incidente prevederile OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, GNM este autoritatea competentă pentru încadrarea faptei și aplicarea sancțiunilor conform legilor în vigoare.</p> <p>În situația <u>daunelor aduse elementelor de evaluat, altele decât cele asupra mediului</u> (patrimoniului construit public sau privat, bunuri, rețele de utilități publice etc.) - responsabilitatea constatării și evaluării acestora rămâne în sarcina Comisiei.</p>			
	2	Notificarea Primarului/Primarilor cu privire la restabilirea stării provizorii de normalitate	Comandantul acțiunii	La finalizarea intervenției
	3	Se convoacă CLSU anterior constituită potrivit prevederilor și cutumelor locale, în vederea constatării și evaluării preliminare a daunelor, altele decât cele aduse elementelor de mediu, anterior constituită potrivit prevederilor și cutumelor locale. *Notă nr. 1: Componenta Comisiei locale CED poate fi adaptată, funcție de specificul situației investigate, inclusiv prin solicitarea prezenței autorităților cu competențe de mediu de la nivel	Primar	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai mult de 12 ore de la finalizarea intervenției operative

Etapa	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
		județean care au fost prezente și în faza de intervenție, dacă se consideră necesar		
	4	<p>Se organizează deplasarea în teren a membrilor CED local de la nivelul UAT-ului/lor, unde se procedează la:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. delimitarea <i>preliminară</i> a perimetrului zonei de producere a daunelor determinate de evenimentul/evenimentele în cauză (prin coordonate GPS/pe hărți); <p>*Notă: Zona de producere a daunelor poate fi reprezentată de zona de manifestare a evenimentului (accidente, avarii, explozii, incendii, prăbușiri de teren), la care se adaugă zona de propagare a efectelor.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. indicarea căilor de propagare (pe calea aerului, apei de suprafață, apei subterane sau în/pe sol) a efectelor rezultate ca urmare a evenimentului; 3. constatarea și evaluarea preliminară a daunelor la nivelul receptorilor afectați (cantitativă, calitativă și în valoare monetară estimativă); 4. realizarea de fotografii/ realizarea de filmări și/sau strângerea altor tipuri de dovezi în vederea atestării existenței daunelor produse în teren; 5. întocmirea la fața locului a Raportului operativ al CLSU (Anexa 1). <p>În Raportul operativ, pentru componenta de capital natural, în măsura posibilităților/ cu sprijinul autorităților competente, la fața locului se consemnează cât mai multe detalii referitoare la toate tipurile de informații solicitate în</p>	Membrii CED local /CLSU	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 8 ore de la convocarea CLSU pentru constatarea și evaluarea primară a daunelor

Etapa	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
		<p>Anexa 1- secțiunea tabelară și cea cu privire la detalii suplimentare:</p> <p>În situația în care sunt avariate/distruse bunuri ale patrimoniului construit, va fi întocmită documentația specifică prevăzută, respectiv Fișa inventar, Fișa tehnică a locuinței și ancheta socială, conform legislației în vigoare și practicilor uzuale.</p> <p>La completarea tabelului din cuprinsul Raportului operativ de constatare și evaluare a daunelor se va ține cont de faptul că acesta este obligatoriu să fie completat întocmai, conform cerinței tabelare în ceea ce privește denumirea, deținătorul și poziționare obiectivului afectat, dacă este avariat sau distrus, precum și descrierea elementelor constructive ale obiectivului.</p>		
	5	<p>Se întocmește Raportul operativ al CLSU (Anexa 1).</p> <p>*Notă nr. 1: Raportul operativ al CLSU conține obligatoriu următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cel puțin o hartă ce identifică zona delimitată final a perimetrului zonei afectate, luând în considerare zona de producere a efectelor evenimentului și zona și căile de propagare a acestora; - fotografiile, filmările pe suport material / electronic, precum și orice alte dovezi constituite pentru atestarea existenței și întinderii daunelor. <p>*Notă nr. 2: Pentru daunele aduse mediului, autoritățile de mediu care au participat la constatarea și evaluarea daunelor la fața locului transmit sumarul măsurilor reparatorii și / sau de refacere / reabilitare implementate, inclusiv în valoare monetară, către Președintele CLSU, respectiv către Instituția Prefectului, Președintele</p>	CLSU	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 24 de ore de la revenirea de pe teren

Etapa	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
		CJSU/ MMAP/ UAT-urile afectate, la finalul procedurilor prevăzute în cuprinsul OUG nr. 68/2007. <i>Prin urmare, în măsura în care sunt disponibile rapoartele elaborate de către autoritățile de mediu, acestea se atașează Raportului operativ al CLSU.</i>		
	6	Rapoartele operative ale CLSU întocmite la nivel local se transmit de către președintele CLSU către CJSU *Notă nr. 1: În măsura în care rapoartele elaborate de către autoritățile de mediu cu privire la aplicarea măsurilor reparatorii în conformitate cu prevederile OUG nr. 68/2007 devin disponibile, acestea se transmit Președintelui CJSU de îndată.	Președintele CLSU	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 12 ore de la finalizare
Convocarea Comisiei de Specialiști pentru Constatarea și Evaluarea Daunelor (CS CED)	7	Se centralizează datele cuprinse în Rapoartele operative ale CLSU , pe UAT-uri și categorii de daune, într-un Raport sinteză la nivel județean (Anexa 2)	CJSU	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 12 ore de la primirea ultimului raport operativ
	8	CJSU transmite obligatoriu Rapoartele operative ale CLSU și Raportul sinteză către autoritățile județene cu competențe în domeniul protecției mediului (APM, ANANP - ST / administratori ANP, GNM - CJ, GF, ANAR - ABA / SGA, ARBDD, după caz).	CJSU	În cel mai scurt timp posibil
	9	Se stabilește componența Comisiei de Specialiști de Constatare și Evaluare de Daune (CS CED), în funcție de categoriile de daune constatate și de competențele instituțiilor responsabile. *Notă nr. 1: Ori de câte ori situația notificată are loc în perimetrul sau poate genera efecte asupra ariilor naturale protejate și / sau asupra speciilor și habitatelor protejate,	STP - CJSU	În cel mai scurt timp posibil

Etapa	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
		<p>ANANP este membru de drept al CJSU.</p> <p>*Notă nr. 2: Pentru oricare evenimente care conduc la poluări accidentale, reprezentanții autorităților de mediu (APM, ANANP - ST / administratori ANP, GNM - CJ, GF, ANAR - ABA / SGA, ARBDD, după caz) pot fi solicitate de către CLSU să sprijine constatarea preliminară a efectelor asupra capitalului natural și sunt invitate să participe la activitățile de constatare și evaluare a posibilelor daune de mediu în cadrul CS CED.</p>		
	10	Se întocmește ordinul prefectului privind constituirea CS CED și se transmite către instituțiile care asigură membrii în cadrul acesteia.	Instituția Prefectului	În cel mai scurt timp posibil
	11	<p>Se desemnează membrii în cadrul CS CED de către șefii instituțiilor care asigură membrii în cadrul acesteia.</p> <p>*Nota nr. 1: În măsura posibilului, autoritățile de mediu vor desemna aceleași persoane care sunt deja implicate în aplicarea prevederilor OUG 68/2007.</p>	Șefii instituțiilor care asigură membrii în cadrul CS CED	În cel mai scurt timp posibil
Constatarea și evaluarea în teren a daunelor de către CS CED	12	<p>Se organizează deplasarea membrilor CS CED în teren pentru constatarea fizică a daunelor, pe domenii de competență tehnică și administrativă.</p> <p>Funcție de datele și informațiile cuprinse în Raportul operativ-sinteză, de expertiza tehnică a membrilor CS CED este posibil să fie necesară o documentare anterioară deplasării cu privire la caracteristicile zonei afectate.</p>	Membrii CS CED	În cel mai scurt timp posibil
	13	Membrii CS CED <i>cu competențe tehnice specifice necesare constatării și evaluării daunelor identificate și/sau cu competențe privind punerea în siguranță la fața locului (dacă este cazul), se</i>	CS CED	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 24 de ore de la primirea datelor centralizate

Etapa	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
		<p>deplasează în teren, în funcție de tipul și forma daunelor identificate în Rapoartele operative ale CLSU, în scopul atestării existenței și întinderii daunelor menționate în cadrul rapoartelor locale.</p> <p>* Nota nr. 1: În măsura în care autoritățile de mediu consideră suficiente informațiile culese cu ocazia deplasării în teren alături de CLSU, reîntoarcerea acestora pe teren alături de Comisia de specialiști de la nivel județean, rămâne la latitudinea acestora.</p> <p>**Nota nr. 2: Activitățile din teren ale membrilor Comisiei au loc în prezența Primarului UAT-ului/ persoanei desemnate de acesta și, dacă este posibil, în prezența proprietarului/administratorului bunului dăunat.</p> <p>În scopul determinării nivelului de contaminare, reprezentanții autorităților de mediu derulează următoarele activități de teren, dacă acestea nu au fost realizate deja, într-o etapă anterioară a gestionării situației de urgență sau ca parte a aplicării prevederilor OUG 68/2007:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prelevarea de probe de sol și apă și analiza acestora în laborator; 2. măsurători ale unor parametri fizico-chimici, inclusiv pentru calitatea aerului; 3. observații vizuale. <p>Constatarea și estimarea preliminară în valoare monetară a daunelor, altele decât cele aduse mediului (OUG 68/2007), se realizează la fața locului, acolo unde este posibil (ex: avarii/distrugeri asupra clădirilor și infrastructurii) și se consemnează în Procesul verbal de CED (Anexa 3).</p>		<p><i>Durata vizitelor în teren poate varia în funcție de complexitatea și aria de întindere a daunelor raportate.</i></p>

Etapa	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
		<p>În ceea ce privește constatarea și estimarea preliminară în valoare monetară a daunelor de mediu, acestea se realizează de către reprezentanții autorităților de mediu implicați, potrivit OUG nr. 68/2007. În măsura în care rapoartele elaborate de către autoritățile de mediu cu privire la aplicarea măsurilor reparatorii în conformitate cu prevederile OUG nr. 68/2007 devin disponibile, acestea se transmit Președintelui CJSU de îndată.</p> <p><i>Evaluarea finală în valoare monetară a daunelor constatate în teren se finalizează odată cu întocmirea Procesului-verbal de CED la nivel județean, la birou.</i></p> <p>În Procesul verbal de constatare și evaluare, pentru componenta de mediu natural, la fața locului se consemnează toate elementele solicitate de Anexa 3.</p> <p>În cadrul activităților de teren se realizează fotografii cu situația din teren.</p> <p>În situația în care sunt avariate/distruse bunuri ale patrimoniului construit, se întocmește documentația specifică prevăzută, respectiv Fișa inventar, Fișa tehnică a locuinței și ancheta socială, conform legislației în vigoare și practicilor uzuale.</p> <p>La completarea tabelului din cuprinsul Procesului verbal de constatare și evaluare a daunelor se va ține cont de faptul că acesta este obligatoriu să fie completat întocmai, conform cerinței tabelare în ceea ce privește denumirea, deținătorul și poziționare obiectivului afectat, dacă este avariat sau distrus, precum și descrierea elementelor constructive ale obiectivului.</p>		

Etapă	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
Constatarea și evaluarea daunelor de către CS CED - etapa de birou	14	<p>După încheierea activităților din teren, se redactează se completează Procesul-verbal de CED (Anexa 3) cu detaliile colectate, în expresie fizică, pe teren.</p> <p>În cazul daunelor aduse mediului, Raportul este completat doar cu evaluarea în expresie fizică. Pentru evaluarea în expresie monetară, autoritățile de mediu au obligația de a transmite CJSU/ Instituția Prefectului/ CLSU rezultatul aplicării prevederilor OUG 68/2007, inclusiv valoarea monetară a refacerii/ remedierii elementelor de mediu dăunate.</p> <p>Datele și informațiile colectate din teren se pot completa cu calcule, modelări numerice și analize spațiale, necesare pentru o mai bună delimitare a perimetrului zonei afectate.</p> <p>Procesul-verbal de CED conține obligatoriu următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cel puțin o hartă ce identifică zona delimitată final a perimetrului zonei afectate, luând în considerare zona de producere a efectelor evenimentului și zona și căile de propagare a acestora; - Rapoartele operative întocmite la fața locului; - fotografiile, filmările pe suport material / electronic, precum și orice alte dovezi constituite pentru atestarea existenței și întinderii daunelor. 	CS CED	<p>În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 12 de ore de la finalizarea activităților de teren</p> <p>*Autoritățile de mediu respectă termenele prevăzute de OUG 68/2007</p>
	15	În vederea finalizării Raportului județean de CED, se realizează evaluarea daunelor constatate la nivel local și județean, în expresie monetară, prin aplicarea metodelor și tehnicilor de evaluare prezentate în cuprinsul Anexei 4 sau oricăror altor metodologii și	CS CED	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 48 ore de la întoarcerea din teren

Etapa	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
		tehnici considerate potrivite de specialiștii din Comisie.		
	<p>În situația în care, pentru daunele raportate și constatate, CS CED nu poate aplica vreuna din metodele și tehnicile de evaluare cuprinse în Anexa 4 a prezentei proceduri, aceasta, cu sprijinul CJSU/ Instituției Prefectului, poate solicita proprietarului/ deținătorului/ administratorului bunului avariat să pună la dispoziția CS CED un raport de evaluare tehnică și valorică a refacerii/reabilitării/repunerii în funcțiune a bunului avariat/distrus, realizat de un expert atestat/ recunoscut/ avizat de instituțiile abilitate. Cheltuielile pentru expertizare cad în sarcina proprietarului/deținătorului/administratorului bunului avariat, cu excepția situațiilor privind daune aduse mediului, situații în care, în anumite condiții strict reglementate de OUG nr. 68/2007, autoritățile de mediu pot angaja în avans cheltuielile privind măsurile reparatorii, care includ și cheltuielile privind expertizarea. Aceste cheltuieli urmează a face, în condițiile legii, obiectul recuperării parțiale ori totale a acestora, de la operatorul ori operatorii identificați.</p> <p>CS CED completează Procesul-verbal de constatare și evaluare cu evaluarea fizică și valorică a daunelor pe care le poate evalua, iar pentru cea/cele care necesită expertiză specializată/ finalizarea procedurii prevăzute de OUG 68/2007, completează doar evaluarea în expresie fizică și monetară estimată preliminar.</p> <p>Într-o astfel de situație, CS CED face mențiune în Procesul-verbal de constatare și evaluare a daunelor cu privire la imposibilitatea justificată de aplicare a metodelor și tehnicilor de evaluare cuprinse în Anexa 4 și/sau cu privire la aplicabilitatea prevederilor OUG68/2007 și/sau cu privire la solicitarea adresată proprietarului/deținătorului/administratorului bunului rănit de a furniza o evaluare tehnică și valorică a daunei suferite. Evaluarea tehnică și monetară specializată trebuie Evaluarea tehnică și monetară specializată trebuie realizată în maxim 15 zile de la primirea solicitării din partea CS CED, prin intermediul CJSU/ Instituției Prefectului, fără a depăși termenul general de 30 zile de la constituirea CS CED. constatarea daunei în Procesul-verbal de CED.</p> <p>Raportul de evaluare specializat trebuie pus la dispoziția CS CED pentru completarea Procesului-verbal de constatare și evaluare a daunelor (Anexa 2) ce stă la baza elaborării proiectului de HG pentru solicitarea de fonduri de remediere/reabilitare și a Raportului sinteză al CLSU cu privire la eveniment.</p>			
15.		Se finalizează Raportul sinteză ⁶ județean de constatare și evaluare a daunelor și se transmite către Prefect și/sau CJSU, în funcție de reglementările locale.	STP al CJSU	<p>În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 30 zile de la constituirea CJ-CED, cu excepția cazurilor în care este necesară expertiză tehnică suplimentară- pentru bunurile socio-economice</p> <p>Pentru daunele de mediu, se</p>

⁶ Realizat conform procedurilor în vigoare pentru toate situațiile de urgență, cu includerea în conținutul acestora și a elementelor descrise și evaluate în cadrul Anexei 2 a prezentei proceduri.

Etapă	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
				respectă termenele prevăzute de OUG 68/2007.
Finalizarea procedurii de constatare și evaluare a daunelor	16	Se convoacă CJSU în vederea prezentării și aprobării Raportul - sinteză al CJSU, urmat de emiterea hotărârii CJSU.	Prefect	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 5 zile de la emiterea Raportului sinteză de constatare și evaluare a daunelor
	17	Se transmite Raportul sinteză al CJSU de constatare și evaluare a daunelor aduse obiectivelor socio-economice ⁷ , însoțit de hotărârea CJSU, către MMAP, MAI, IGSU și/sau alte autorități relevante.	Prefect	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 5 zile de la emiterea hotărârii CJSU
	18.	După caz, se întocmește un proiect de hotărâre de guvern de alocare de fonduri pentru refacerea obiectivelor socio-economice afectate. În măsura în care sunt finalizate procedurile aplicate conform OUG 68/2007, proiectul de hotărâre de guvern poate conține și costurile de refacere și reabilitare a elementelor de mediu. Statul român se poate îndrepta împotriva poluatorului pentru recuperarea prejudiciului, atât în ceea ce privește daunele socio-economice cât și daunele aduse mediului.	Prefect / Instituția Prefectului	În cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 15 zile de la emiterea hotărârii CJSU
	19.	Colectarea, îndosărirea și arhivarea documentelor întocmite care privesc evoluția și efectele fenomenului periculos manifestat	Instituția Prefectului	De îndată
Transparență și întărirea capacității	20.	Instituția Prefectului realizează sinteze, analize și statistici periodice (cel puțin anuale) cu privire la daunele produse de poluările accidentale, pe care le	Instituția Prefectului	15 martie al fiecărui an, pentru anul anterior

⁷ Evaluarea elementelor aferente capitalului natural vor fi raportate de către autoritățile de mediu, conform reglementărilor și procedurilor proprii

Etapa	Activitate		Responsabil	Termen
1	2	3	4	5
instituțional e		aduce la cunoștința publicului și a factorilor interesați.		
	21.	În vederea îmbunătățirii prezentei proceduri, se încurajează schimbul de bune practici și lecții învățate, între Instituții ale Prefectului și alte autorități publice, la nivel național și / sau internațional.	Instituția Prefectului	Continuu
<i>Prezenta procedură se continuă cu etapele specifice acțiunilor de refacere/reabilitare (acțiuni derulate după revenirea la starea de normalitate), conform prevederilor HG nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc și OUG 68/2007.</i>				

11. Resurse necesare activităților

Resursele necesare desfășurării activităților pentru implementarea procedurii se împart în 3 categorii:

a. Resurse materiale:

- Mobilier pentru personal;
- Mobilier pentru stocarea documentelor/dosarelor;
- PC-uri/laptop-uri cu acces la internet (pentru accesarea poștei electronice) și la rețeaua proprie;
- Linie telefonică/fax;
- Copiator/scanner/imprimantă;
- Consumabile specifice activității;
- Camere foto-video;
- GPS;
- Infrastructura și echipamentul necesare pentru deplasarea la fața locului a specialiștilor/membrilor comisiilor, pentru delimitarea zonei și pentru constatarea și evaluarea daunelor.

b. Resurse umane:

- Personal calificat cu experiență corespunzătoare pentru toate activitățile prevăzute de procedură;
- Personal instruit cu privire la responsabilitățile și modul de acțiune specifice prevăzute de procedură.

c. Resurse financiare:

- Asigurarea resurselor financiare necesare desfășurării activității de evaluare și constatare a daunelor produse de fenomenele meteorologice periculoase și/sau poluările accidentale (deplasări în teren, efectuarea de măsurători neplanificate etc.);
- Asigurarea resurselor financiare necesare pentru gestionarea cheltuielilor cu evaluarea monetară a daunelor în cazul necesității implicării expertizei tehnice suplimentare, în situațiile în care aceasta revine uneia dintre autoritățile implicate în prezenta procedură.

12. Înregistrări, arhivări, anexe

Documentele generate de această procedură se înregistrează în sistemul de înregistrare al fiecărei entități în parte, conform reglementărilor în vigoare.

Documentele se arhivează în format scris și în format electronic, iar la nivel COSU MMAP, pentru aplicația Dispecerat se va crea o bază de date în format electronic care va fi periodic arhivată.

Anexe

- Anexa nr. 1 – Structura Raportului operativ al CLSU privind constatarea-evaluarea daunelor produse de fenomene meteorologice periculoase și/sau poluări accidentale, la nivel local
- Anexa nr. 2 – Structura Raportului operativ sinteză al CJSU privind constatarea-evaluarea daunelor produse de fenomene meteorologice periculoase și/sau poluări accidentale, la nivel județean
- Anexa nr. 3 – Structura Procesului-verbal de constatare și evaluare a daunelor al CS CED produse de fenomene meteorologice periculoase și/sau poluări accidentale, la nivel județean
- Anexa nr. 4 – Ghid metodologic privind metodele și tehnicile de evaluare monetară a daunelor

4 TESTE DE SIMULARE A APLICĂRII PROCEDURII UNICE PENTRU CONSTATAREA ȘI EVALUAREA LA NIVEL LOCAL A DAUNELOR, PENTRU CALIBRAREA ȘI VALIDAREA SOLUȚIEI.

Pentru testarea procedurii realizate a fost elaborat un studiu de caz pe care a fost aplicată procedura precum și metodele și tehnicile de evaluare propuse.

Studiul de caz a pornit de la două situații de urgență reale, însă asociate în mod fictiv, pentru a însuma o varietate de tipuri de daune, inclusiv daune aduse mediului dar și cu propagare a efectelor într-o rezervație naturală.

Pornind de la cele două evenimente reale:

1. Apariția unei tornade în Câmpia Bărăganului (Drajna, Jud. Călărași, 30 Aprilie 2019⁸);
2. Accidentul feroviar de la viaductul Cârcea (Cârcea, Jud. Dolj, 12 August 2018⁹),

Asocierea celor două evenimente reale a dus la scenariul conform căruia o tornadă se formează în zona centrală a județului Dolj și atinge intensitatea maximă în vestul localității Cârcea. Tornada conduce la producerea unui accident feroviar: o garnitură cu vagoane încărcate cu biodiesel deraiază și se prăbușește la trecerea peste Viaductul Cârcea, cu avariarea viaductului.

⁸ <https://adevarul.ro/stiri-locale/calarasi/meteorolog-anm-despre-tornada-in-jumatatea-de-1941708.html>

⁹ <https://www.agerpres.ro/eveniment/2018/08/12/update-dolj-un-tren-cu-biodiesel-a-deraiat-pe-raza-localitatii-carcea-traficul-feroviar-este-blocat--159634>

În faza de intervenție se realizează că la fața locului există atât o zonă de producere a daunelor tornadei, o zonă de producere a daunelor cauzate de accidentul feroviar și, prin urmare, a poluării accidentale, dar și o zonă de propagare a efectelor poluării accidentale ce vizează Complexul lacustru Peajba-Făcăi (RONPA0411), rezervație naturală acvatică.

**ZONA DE PRODUCERE A DAUNELOR
CAUZATE DE ACCIDENTUL FEROVIER**

**ZONA DE
PROPAGARE A
EFECTELOR
POLUĂRII
ACCIDENTALE**

**ZONA DE
PRODUCERE A
DAUNELOR
(SE
REGĂSEȘTE ÎN
INTERIORUL
ZONEI DE
MANIFESTARE
A
FENOMENULUI
METEO
PERICULOS**

CLSU al Comunei Cârcea, odată finalizată faza de intervenție și limitare a propagării efectelor poluării și ale tornadei, este convocat de îndată pentru constatarea și evaluarea daunelor.
CLSU Cârcea solicită prezența APM Dolj și a Comisariatului județean al Gărzii de Mediu pentru a-l sprijini în constatarea daunelor aduse mediului, acestea fiind evidente.
Se procedează la completarea Anexei 1, cu următoarele constatări :

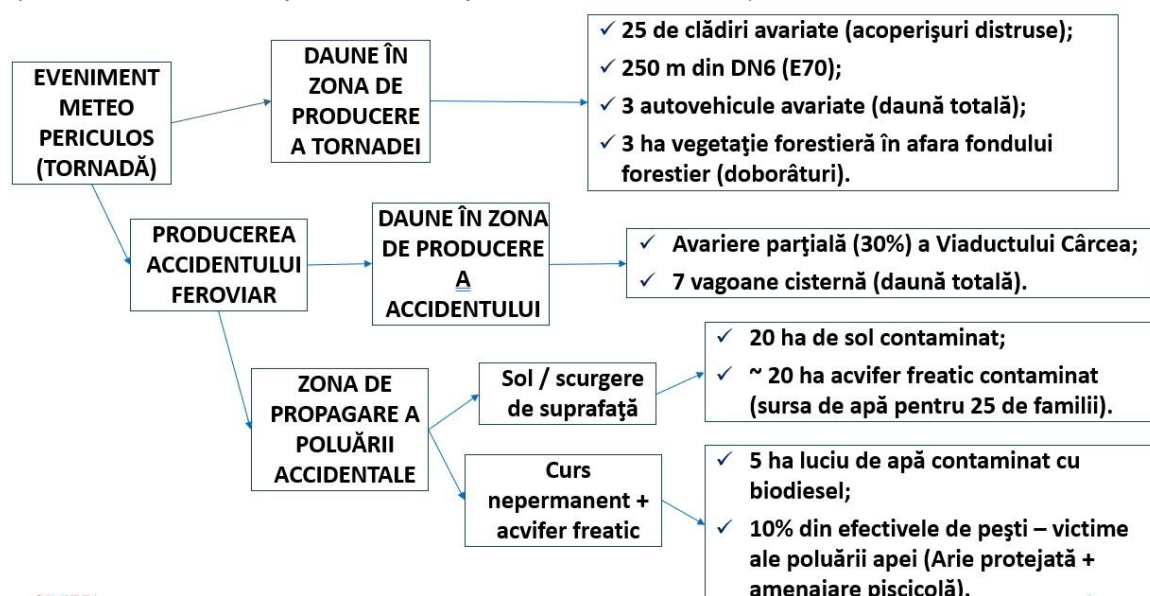
Forma daunei	u.m.	Fizic	Valoric estimativ (Lei)	Din care în Arii naturale protejate		Observații
				Fizic	Valoric estimativ (Lei)	
Gospodării avariate	Nr.	25		-	-	Acoperișuri smulse
Drum național	Km	0,25		-	-	

Cale ferată	Nr.	1 (viaduct)		-	-	Viaduct (30% distrus)
Autovehicule	Nr.	3	150.000	-	-	Autoturisme
Vagoane	Nr.	7		-	-	Vagoane cisternă
Apă de suprafață	Ha	6		5		Contaminare produs petrolier
Faună piscicolă	Ha	5		5		10% din efective distruse
Apă subterană	Ha	20		0		Sursă de alimentare pt 25 gospodării
Sol	Ha	20		0		Contaminare biodiesel
Pădure	Ha	3		0		În afara fondului forestier
Specii de pești	%	10		10		Reducerea efectivelor speciilor protejate și a suprafeței habitatelor cu 10%
Habitate acvatice	%	10		10		

Raportul operativ al CLSU pentru CED este transmis la CJSU în vederea constituirii CS CED pentru CED și alocarea de fonduri de la Fondul de rezervă al Guvernului pentru refacerea/remedierea daunelor produse de tornadă. Pentru refacerea/remedierea poluării produse de biodiesel, ANM și Garda de Mediu analizează incidentul pentru a identifica aplicabilitatea prevederilor OUG 68 (alertă ANM cu privire la tornadă, procedurile transportatorului în cazul unor astfel de situații, obligativitatea opririi parcursului trenului, până la oprirea fenomenului meteo extrem, specificațiile vagoanelor cu biodiesel din perspectiva siguranței transportării unor astfel de substanțe, etc).

CLSU transmite către CJSU Raportul său operativ de CED (anexa 1).

CJSU elaborează Raportul său sinteză (Anexa 2) și solicită Instituției Prefectului constituirea CS CED pentru a include cel puțin reprezentant la Consiliul Județean, reprezentant al CFR, reprezentant al SGA Dolj, reprezentant al APM Dolj, al ST ANP Dolj în vederea constatării și evaluării daunelor.

Este emis ordinul prefectului ce conține componența CS CED. Pe lângă reprezentanții din partea autorităților cu competențe în domeniile daunelor constatate, din CS CED mai fac parte și un reprezentant al ISU și un reprezentant al Instituției Prefectului. Se întrunește CS CED și pregătesc vizita în teren:

- reprezentantul CJ împreună cu un reprezentant al UAT merg să constate daunele aduse asupra gospodăriilor,
- reprezentantul CFR împreună cu reprezentantul CJ și al operatorului de transport merg să constate daunele aduse infrastructurii feroviare,
- reprezentantul APM împreună cu ST ANP și SGA, împreună cu reprezentantul UAT merg să constate daunele aduse asupra mediului
- în pregătirea vizitei s-a făcut o scurtă analiză de birou a zonei afectate: documentare prealabilă cu privire la tipologia solului, a apelor ce traversează zona afectată, pânza freatică, tipurile de specii protejate din rezervația naturală folosind mijloace tehnice la dispoziție (baze de date instituționale, informații folosite de Google Earth, etc)

Membrii CS CED se deplasează la fața locului, urmărind a constata daunele conform expertizei și atribuțiilor lor instituționale. Reprezentantul Instituției Prefectului nu a mers pe teren, neavând competențe în domeniile daunelor constatate.

La deplasarea pe teren, membrii CS CED au fotografiat/ filmat cu telefoanele mobile de tip smart fiecare aspect constatat.

La întoarcerea în birou, CS CED se întrunește și realizează procesul-verbal de constatare și evaluare ce însumează constatările tuturor membrilor Comisiei.

În vederea evaluării monetare a daunelor CS CED decide ca pentru

- evaluarea valorii acoperișurilor distruse de tornadă să aplice metoda pieței reale directe (Anexa 4) pentru care colectează prețuri /mp acoperiș de la firmele de construcții din zonă
- evaluarea valorii monetare a deteriorării covorului asfaltic al DN 6 (E70), să aplice metoda pieței reale directe solicitând valoarea de deviz a drumului de la CNAIR, preluând de la INS indicele prețurilor materialelor de construcții cu bază fixă, indicele veniturilor lucrătorilor din construcții cu bază fixă
- evaluarea valorii monetare a celor 3 ha de pădure din afara zonei forestiere, aplicarea metodei pieței reale directe, solicitând de la Direcția Județeană de Statistică, Anchetele SIV.1-SIV.5 pentru a identifica randamentul și prețul unitar pentru masa lemnoasă.
- Evaluarea valorii monetare a autovehiculelor (bunuri economice de folosință îndelungată), folosirea valorii de asigurare, funcție de asigurarea disponibilă încheiată de proprietar (facultativă/obligatorie)
- Evaluarea valorii monetare a daunei aduse solului, aplicarea metodei pieței reale și a metodei costului de înlocuire, preluând de la Registrul agricol al UAT categoria de folosință a terenului afectat, randamentul acestuia, coeficientul de diminuare a randamentului și a duratei de restaurare și a valorii cheltuielilor de restaurare de la Institutul de Cercetări Pedologice și Agrochimice (ICPA), precum și prețul unitar fie de la Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Îmbunătățiri Funciare, fie de la ICPA.
- Evaluarea valorii monetare a daunei aduse apelor subterane, aplicarea metodei pieței reale directe cu valoarea consumului lunar mediu pe persoană, preluat de la Direcția Județeană de Statistică, cheltuieli de aprovizionare cu apă din altă sursă, estimat de UAT, prețul unitar de apă potabilă, preluat de la operatorii din zonă și numărul locuitorilor afectați, din Raportul operativ al CLSU
- Evaluarea daunei aduse asupra habitatelor acvatice, nu există suficiente date și informații pentru a stabili nivelul costurilor de decontaminare, mai cu seamă că acesta este biodieselul. Se decide utilizarea metodei costului de restaurare/decontaminare cu solicitarea unor oferte de prețuri de la firme specializate. CS CED ar fi putut solicita administratorului luciului de apă contaminat (ST ANP, în acest caz) furnizarea unei evaluări tehnice și monetare pentru refacere și reabilitare.

Se finalizează Procesul verbal de CED (Anexa 3) cu includerea tuturor detaliilor observate în faza constatării, pe teren și a valorii monetare calculate, cu precizarea metodelor, tehnicilor, surselor de informații ce au condus la valoarea estimată.

Procesul verbal de CED se transmite CJSU și Instituției Prefectului. În baza acestuia, CJSU finalizează Raportul sinteză al evenimentului pe care îl supune aprobării CJSU. Instituția Prefectului realizează

proiectul de hotărâre de guvern prin care solicită alocarea de fonduri conform evaluării în vederea refacerii/ reabilitării daunelor constatate. În măsura în care se identifică și culpa operatorului de transport feroviar, acesta poate fi urmărit în instanță pentru recuperarea prejudiciului.

Toate aceste aspecte au fost prezentate în cadrul atelierului de testare susținut în data de 6 martie 2023 cu prezența reprezentanților instituțiilor invitate să participe și la atelierul de lucru aferent activității 4.2.2.

Pe marginea derulării activităților prevăzute de procedură sau a responsabilităților ce le revin, reprezentanții autorităților invitate nu au avut observații.

Din partea IGSU a participat un reprezentant al Institutului de Prognoză Economică ce în prezent lucrează la îmbunătățirea Metodologiei unice de evaluare a pagubelor cauzate de dezastre. Cu privire la metodele și tehnicile indicate în Anexa nr. 4 au fost formulate niște observații pe care echipa de proiect le-a discutat și agreeat într-o întâlnire tehnică ulterioară atelierului de testare. Observațiile au fost de natură a clarifica metodele de evaluare cu privire la daunele aduse mediului și complexitatea elementelor ce trebuie avute în vedere atât din perspectivă economică, cât și din cea a rolurilor pe care diferitele elemente de mediu le au în natură.

De asemenea, a fost apreciat caracterul opțional al Anexei, asigurând un pas de tranziție, temporar, până la definitivarea metodologiei elaborate de IGSU și, mai cu seamă, până la operaționalizarea software-ului ce va permite automatizarea utilizării diferitelor metodologii de calcul a valorii monetare a daunelor, realizat tot de IGSU.

Un aspect ridicat în cadrul ședinței de lucru a fost acela al disponibilității datelor și informațiilor necesare pentru aplicarea diferitelor metodologii de calcul, mai cu seamă a seriilor de date statistice. Lista de control cu privire la tipurile și formele daunelor a fost apreciată drept utilă a fi folosită, asigurând astfel, posibilitatea colectării unor date relevante.

De asemenea a fost discutată terminologia folosită – daună, pagubă, prejudiciu, efecte ale situațiilor de urgență- concluzionând asupra utilizării termenului de daună.

De asemenea au fost sugerate și operate anumite modificări și reformulări necesare în conținutul prezentului Raport.

5 ANEXE

- Anexa 1- Propunere de Procedură de sistem privind constatarea și evaluarea daunelor produse de evenimentele generate de tipurile de risc specifice Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor
- Anexa 2- Prezentare ppt - Testare 3 martie 2023 (central)
- Anexa 3 – Schema logică – instrument de lucru în elaborarea procedurii